

Oona Salovuori & Laura Laakso

Maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan harjoittelun ohjauksen erityispiirteet

Opinnäytetyö

Sairaanhoitaja AMK

2023

Tekijä	Oona Salovuori & Laura Laakso
Otsikko	Maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan harjoittelun ohjauksen erityispiirteet
Sivumäärä	34 sivua + 4 liitettä
Aika	26.3.2023
Tutkinto	Sairaanhoitaja
Tutkinto-ohjelma	Sairaanhoitotyö
Ohjaajat	Anna Sievers, Lehtori
<p>Suomessa maahanmuutto lisääntyy jatkuvasti, ja sen myötä lisääntyy myös maahanmuuttajien kouluttautuminen terveydenhuoltoalalle. Suomen hoitajapulan yhtenä vastauksena toimii maahanmuuttajien työllistyminen sairaanhoitoalalle, ja näin ollen tarve laadukkaalle monikulttuuriselle ohjaukselle lisääntyy. Maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita ohjattaessa joutuu kohtaamaan erilaisia haasteita kuin natiiviopiskelijoiden kanssa, ja se vaatii ohjaajilta laajempaa osaamista.</p> <p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, millaisia erityispiirteitä sisältyy maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden ohjaukseen kliinisissä harjoitteluissa. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää Tokasa-hankkeessa maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoittelun ohjauksessa. Tavoitteena oli myös, että tietoa voidaan hyödyntää laajemminkin maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden kliinisten harjoitteluiden ohjauksessa.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin kuvailevana kirjallisuuskatsauksena, ja käytetyt aineistot kerättiin sähköisistä tietokannoista (PubMed, ProQuest Central, Medic, ERIC). Mukaan valittiin 10 tutkimusta, jotka oli julkaistu vuoden 2012 jälkeen. Aineistot analysoitiin induktiivisella sisällön analyysillä.</p> <p>Kirjallisuuskatsauksen tuloksena todettiin, että maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan kliinisen harjoittelun ohjaaminen vaatii ohjaajalta enemmän aikaa ja resursseja kuin natiivi sairaanhoitajaopiskelijan ohjaus. Suurimpana haasteena ohjauksessa oli opiskelijoiden puutteellinen kielitaito ja kommunikointi. Kommunikaatio-ongelmat kuormittivat sekä ohjaajia että opiskelijoita. Tutkimuksessa todettiin, että ohjaajien korkea kulttuurinen kompetenssi, sekä kokemus kansainvälisestä ohjauksesta osoittautuivat hyödyllisiksi ohjauksessa. Ohjaajien negatiivinen asenne saattoi ilmetä kiusaamisena sekä puutteellisena ohjauksena, ja näin loi opiskelijoille negatiivisia harjoittelukokemuksia. Toisaalta ohjaajien positiivinen asenne haasteista huolimatta antoi mahdollisuuden hyvälle ohjaussuhteelle.</p> <p>Johtopäätöksenä voidaan todeta, että ohjaajan ominaisuudet, asenteet sekä osaaminen ovat avaintekijöitä maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan ohjauksessa. Myös opiskelijan oma osaaminen määrittää harjoittelun kulkua suuresti. Jatkotutkimuksina voisi tutkia syvemmin, miten positiivista suhtautumista maahanmuuttajataustaisia sairaanhoitajaopiskelijoita kohtaan voitaisiin lisätä, sekä mitkä tekijät saisivat harjoitteluiden ohjaajat kokemaan maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ohjauksen mielekkäänä tai opettavaisena, eikä haasteellisena ja kuormittavana.</p>	
Avainsanat	Maahanmuuttaja, sairaanhoitajaopiskelija, kliininen harjoittelu, ohjauksen erityispiirre

Author	Oona Salovuori & Laura Laakso
Title	Special features of clinical practise supervision of nursing students with an immigrant background
Number of Pages	34 pages + 4 appendices
Date	26.3.2023
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Nursing and Health Care
Instructors	Anna Sievers Senior Lecturer
<p>In Finland immigration is constantly increasing and with it, the training of immigrants in the healthcare sector is also increasing. One answer to Finland's shortage of nurses is the employment of immigrants in the nursing sector and because of that the need for high-quality multicultural guidance increases. When mentoring students with immigrant background, mentors have to face different challenges than with native students, and it requires a wider range of skills from the tutors.</p> <p>The purpose of this thesis was to find out what special features are included in the supervision of nursing students with immigrant background in clinical training. The goal was to find the latest evidence-based information on the subject, and based on that to produce more reliable information for the development of guidance for nursing students with immigrant background.</p> <p>The thesis was implemented as a descriptive literature review and the used materials were collected from electronic databases (PubMed, ProQuest Central, Medic, ERIC). 10 studies that were published after the year 2012 were included in the study. The data was analyzed using inductive content analysis.</p> <p>As a result of the literature review, it was concluded that supervising the clinical training of a nursing student with an immigrant background requires more time and resources from the supervisor than supervising a native nursing student. The biggest challenge in guidance was the students' lack of language skills and communication. Communication problems burdened both instructors and students. The study concluded that the instructors' high cultural competence and experience in international coaching proved to be useful in coaching. The instructors' negative attitude could manifest as bullying and inadequate guidance, and thus created negative internship experiences for the students. On the other hand, the instructors' positive attitude, despite the challenges, gave the opportunity for a good mentoring relationship.</p> <p>As a conclusion, it can be stated that the supervisor's characteristics, attitudes and competence are key factors in the guidance of a nursing student with an immigrant background. The student's own skills also greatly determine the course of the internship. As further research, we could investigate more deeply how the positive attitude towards nursing students with an immigrant background could be increased, as well as which factors would make internship supervisors experience the guidance of students with an immigrant background as meaningful or educational, rather than challenging and burdensome.</p>	
Keywords	Immigrant, nursing student, clinical practise, a special feature of guidance

Sisälllys

Johdanto	2
2.1 Tokasa- hanke	3
2.2 Sairaanhoidaja tutkinto - sairaanhoidajaopiskelija	3
2.3 Sairaanhoidaja tutkinnon harjoittelut	4
2.4 Harjoittelun ohjaus & ohjaaja	5
2.5 Maahanmuuttajataustainen opiskelija	6
2.6 Aiempi tutkimustieto	7
3. Tarkoitus, tavoitteet ja tutkimuskysymykset	8
3.1 Tarkoitus	8
3.2 Tavoitteet	8
3.3 Tutkimuskysymys	8
4. Menetelmät	8
4.1 Tutkimusmenetelmä	8
4.2 Aineiston haku ja valinta	9
4.3 Analyysimenetelmä	12
5. Tulokset	14
5.1 Ohjaajien tietämys ja taidot	15
5.2 Kokemus harjoittelusta	15
5.3 Kielitaito	16
5.4 Kommunikaatio	17
5.5 Ohjaajien asenteet	17
5.6 Ohjaajien ohjauskokemus	18
5.7 Kulttuurierot	18
6. Pohdinta	19
6.1 Tulosten tarkastelu	19
6.2 Johtopäätökset	20
6.3 Eettisyys	21
6.4 Luotettavuus	22
6.5 Tulosten sovellettavuus	23
6.6 Jatkotutkimusehdotukset	24
Lähteet:	25
Liitteet	31

(Liite 1. induktiivisessa sisällönanalyysissä muodostuneet ylä- ja alaluokat.)	31
(Liite 2. Hakuprosessi)	1
(Liite 3. Yhteenveto valituista tutkimuksista)	4

Johdanto

Tämä opinnäytetyö käsittelee sairaanhoitajatutkintoon sisältyvien harjoitteluiden ohjauksen erityispiirteitä Suomessa, kun ohjattavana on maahanmuuttajataustainen sairaanhoitajaopiskelija. Nykypäivänä Suomessa hoitajapula on suuri, kun väestö ikääntyy ja sosiaali- ja terveysalan palveluntarve kasvaa. Monet koulut tarjoavat ammattikorkeakoulutusta sairaanhoitoalalle sekä suomeksi että englanniksi. Tarjolla on myös pätevyittämis- koulutuksia jo lähtömaassaan sairaanhoitajiksi kouluttautuneille maahanmuuttajille. (Laurea 2021.) Maahanmuuttajien alalle kouluttautumisen myötä nousee tärkeäksi kysymykseksi se, minkälaisia erityispiirteitä tulee huomioida, kun harjoitteluissa ohjataan maahanmuuttajataustaisia sairaanhoitajaopiskelijoita. Ohjaajilla voi tulla haasteita ohjauksessa esimerkiksi kielimuurin, kommunikaatiotaitojen puutoksen, ennakkoluulojen tai kulttuurierojen vuoksi. Vaikka ohjaaminen voi olla haastavampaa, on maahanmuuttajataustaisilla opiskelijoilla oikeus saada yhtä laadukasta ohjausta kuin natiiviopiskelijatkin. Opiskelijoiden oppimiseroja maahanmuuttajataustan takia tulisi pyrkiä kaventamaan ja ennaltaehkäisemään. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2020:35.) Laadukkaan ohjauksen takaamiseksi tulisi sairaanhoitajilla olla kulttuurituntemusta. Opiskelijoiden kulttuuritaustojen tunteminen ja ymmärtäminen on ohjauksessa isossa roolissa, kun halutaan muodostaa opiskelijan kanssa hyvä ohjaussuhde. (Pitkajarvi ym. 2012.) Tämä opinnäytetyö on tärkeä, sillä sen avulla voidaan kehittää maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden saamaa ohjausta harjoitteluissa, ja näin tukea heidän haluaan kouluttautua alalle.

Opinnäytetyö toteutettiin kuvailevana kirjallisuuskatsauksena, jonka tilaajana toimii Tokasa-hanke. Ammattikorkeakoulujen englanninkieliset koulutukset ovat saaneet julkisessa keskustelussa osakseen kritiikkiä, kun kansainväliset opiskelijat eivät valmistuessaan jääkään Suomeen työskentelemään tarpeeksi usein. Yksi syy voi työnantajien mielestä olla suomen kielen taidottomuus. Tämän ajatuksen pohjalle syntyi opetus- ja kulttuuriministeriön koordinoiman, Talent Boostin rahoittama, Tokasa- hanke. (Granlund 2021.) Tokasa-

hankeen avulla pyritään paikkaamaan tulevaisuuden sairaanhoitajien vajetta. (TOKASA 2022).

2. Tausta

2.1 Tokasa- hanke

Tokasa- hanke on toiminnallinen kaksikielinen sairaanhoitajakoulutus (TOKASA 2022) joka on osana opetus- ja kulttuuriministeriön, sekä työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamaa Talent Boost toimenpideohjelmaa. Nyt hanke toteutetaan Metropolia Ammattikorkeakoulun ja Tampereen Ammattikorkeakoulun johdolla, mutta muutkin korkeakoulut voivat osallistua toimintaan. Hankeen tavoitteena on, että opiskelijan kielitaito vahvistuu koulutuksen aikana ja valmistuttuaan sairaanhoitajaksi opiskelija voi työskennellä suomen kielellä, suomalaisessa terveydenhuollossa. Englannin kielen tasovaatimus on B2. (TOKASA 2022.) Opetus tapahtuu toiminnallisesti niin, että englannin kielen osuus opetuksessa pienenee antaen tilaa suomen kielelle. Tokasan ensimmäiset opiskelijat aloittivat opintonsa alkuvuodesta vuonna 2022 ja tavoitteena on, että he valmistuvat kolmessa ja puolessa vuodessa. (Granlund 2021.)

Hankkeessa ei ole suomen kielelle lähtövaatimusta. Opinnot sisältävät 20–30 opintopistettä “S2”, eli suomi toisena kielenä-opintoja. Opiskelijan kehitystä tarkkaillaan opintojen aikana säännöllisesti ja yksilöllisesti. (Tehylehti 2022.) Koulutusmalli toimii yhteistyössä eri ammattikorkeakoulujen ja työelämän kumppanien kanssa. Toiminnallisella kaksikielisellä sairaanhoitajakoulutuksella koetaan olevan vaikutusta sairaanhoitajakoulutuksen jakautumisella kansalliseen käyttöön ja ammattikorkeakoulun sekä opetuksen kehittymiseen. Suurin vaikutus nähdään kansainvälisten sairaanhoitajien saamisella Suomen terveydenhuoltoon ja maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden työllistymisellä. (Metropolia 2023.)

2.2 Sairaanhoitaja tutkinto - sairaanhoitajaopiskelija

Tässä opinnäytetyössä sairaanhoitajaopiskelijalla tarkoitetaan opiskelijaa, joka suorittaa sairaanhoitajan ammattikorkeakoulututkintoa. Sairaanhoitajatutkinto on ammatillisesti suuntautunut Bachelor-tason korkeakoulututkinto, joka noudattaa Euroopan unionin direktiivin (2013/55/EU) vaatimuksia ammattipätevyyden tunnustamisesta. (TAMK 2022.) Opintojen laajuus on 210 opintopistettä ja koulutus kestää 3,5 vuotta. Sairaanhoitajana

valmistutaan hoitotyön asiantuntijaksi, jonka tehtävänä on toteuttaa ja kehittää sairauksia ehkäisevää, parantavaa, sekä kuntouttavaa hoitotyötä. Sairaanhoidajatutkinnon suorittanut henkilö työskentelee Valviran laillistamana terveydenhuollon ammattihenkilönä, ja voi työskennellä hoitotyön tehtävissä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristössä mm. perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa, sosiaalihuollossa tai yksityisellä, kolmannella sektorilla Suomessa, sekä EU- maissa. (Opintopolku 2022.) Koulutus pohjautuu Euroopan parlamentin ja neuvoston ammattipätevyysdirektiiviin, jossa määritellään sairaanhoitajan ydinosaaminen. Ammattipätevyysdirektiivin (2005/36/EY) muutos (2013/55/EU) säätelee seitsemän eri ammatin osalta minkälaisia taitoja ja millaista osaamista valmistumisen jälkeen ammattilaisen täytyy pystyä osoittamaan. Direktiivissä määritetään myös koulutuksen minimikesto, sekä teoriaopetuksen ja käytännön harjoittelun määrä. (Kinnunen 2021.)

Sairaanhoidajan opintoihin sisältyy teoriaopinnot, simulaatiotyöskentely, kädentaitojen harjoittelu, harjoittelujaksot sekä opinnäytetyön tekeminen. Opintojen alkuvaiheessa opitaan hoitotyön perustaidot, mm. lainsäädännön noudattaminen ja eettiset taidot, terveysongelmien tunnistaminen ja ennakointi, peruselintoimintojen seuranta, lääkehoidon toteuttaminen sekä lääkelaskut. Opintojen keskivaiheessa opiskelija kehittää osaamistaan eri hoitotyön alueilla harjoittelemalla mm. eri-ikäisten hoidon suunnittelua, toteutusta sekä arviointia yhdessä potilaan ja omaisten kanssa, eri tieteenalojen tiedon käyttämistä toimintansa perustana, sekä potilaiden ohjausta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmässä ja omahoidossa. Opintojen loppuvaiheessa opiskelija suuntautuu haluamalleen hoitotyön alueelle, jolloin hän pystyy tekemään eettisesti perusteltuja ja tutkittuun tietoon perusteltuja päätöksiä. Ammatillinen osaaminen syventyy ja vahvistuu, jonka lisäksi hoitotyön osaaminen lisääntyy opinnäytetyön avulla. (Opintopolku 2022.)

2.3 Sairaanhoidaja tutkinnon harjoittelut

Hoitotyön koulutusohjelmassa sairaanhoidajaopiskelijan opinnoista kolmasosa on ohjattua työharjoittelua. Sairaanhoidajakoulutuksessa 90 opintopistettä muodostuu näistä osaamista tukevista harjoitteluista, jotka voidaan suorittaa erilaisissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristössä, kuten sairaaloissa tai terveys- ja hyvinvointikeskuksissa. (Opintopolku 2022.) Sairaanhoidajan tutkinnossa harjoittelujaksoja on yhteensä 7–8. Tutkintoon kuuluvat pakolliset kliiniset harjoittelut tulee toteuttaa seuraavilla hoitotyön aloilla; sisätautien hoitotyö, kirurginen hoitotyö, mielenterveys-, kriisi- ja päihdetyö, lasten-, nuorten ja perheiden hoitotyö, vanhusten hoitotyö sekä kotisairaanhoido. (Diak 2022.) Harjoittelujaksoilla opiskelija pystyy turvallisesti perehtymään erilaisiin olennaisiin hoitotyön tehtäviin harjoittelupaikan

nimetyn ohjaajan kanssa. Käytännön harjoitteluissa opiskelija pääsee näkemään erilaisia tosielämän hoitotyön tilanteita sekä toimenpiteitä. (Opintopolku 2022.)

Kliinisten harjoitteluiden avulla opiskelijalla on mahdollisuus syventää osaamistaan, sekä kehittää valmiuksiaan terveydenhuollon ammattilaisena. (Diak 2020). Harjoitteluiden tarkoituksena on perehdyttää opiskelija ohjatusti oman alansa käytännön työtehtäviin soveltamalla saatuja tietoja ja taitojaan. Harjoittelujakson aikana opiskelija, ohjaava opettaja, opiskelijaohjaaja sekä harjoitteluyksikkö tekevät yhteistyötä, jotta harjoittelu onnistuu sujuvasti. (HUS 2014.) Opiskelija hakee harjoittelupaikkoja muun muassa Jobiili.fi palvelusta, jossa harjoitteluorganisaatiot tarjoavat harjoittelupaikkoja opiskelijoille. (Savonia 2023). Harjoitteluita on mahdollista suorittaa myös ulkomailla kansainvälisissä vaihdoissa. (Opintopolku 2022). Harjoitteluiden laajuus perustuu sairaanhoitajan tutkinnossa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin ammattipätevyuden tunnustamisesta (2005/36/EY). (Finlex 2022).

2.4 Harjoittelun ohjaus & ohjaaja

Kliininen ohjattu käytännönharjoittelu sairaanhoidon opinnoissa tarkoittaa ohjaavan opettajan sekä kliinisen harjoitteluympäristön ohjaajan tuella tapahtuvaa ammatin käytännöntaitojen opiskelua sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristöissä. Tässä opinnäytetyössä harjoittelun ohjaajalla tarkoitetaan oman alansa ammattilaista, jonka tehtävänä on ohjata opiskelijaa toimimaan työpaikalla sekä työyksikössä. Ohjaajana voi toimia yksikössä työskentelevä nimikesuojattu tai laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö. Jokaisessa harjoittelussa opiskelijalle määritetään vähintään yksi oma nimetty ohjaaja, joka auttaa opiskelijaa hyödyntämään ja soveltamaan teorian tietoaan käytäntöön erilaisissa hoitotyön tilanteissa. Harjoittelun ohjauksen tarkoituksena on tukea opiskelijan ammatillista kehitystä. (Diak 2022.)

Opiskelija ja ohjaaja toimivat koko harjoittelun ajan tiiviissä yhteistyössä, jonka vuoksi hyvän ohjaussuhteen luominen on tärkeää. Parhaimmillaan ohjaussuhde on tasa-arvoinen yhteistyösuhde, mutta samalla se on kuitenkin aina roolisuhte. Opiskelijan ja ohjaajan tulee tunnistaa roolinsa, jotta vuorovaikutus ja ohjaus sujuu. Harjoittelun aikana ohjaaja sitoutuu ohjaamaan, opettamaan, ja arvioimaan opiskelijan oppimista, sekä hänen ammatillista kehitystään. Opiskelija luo ohjaajan tuella harjoittelun alussa oppimistavoitteet, jotka tukevat oppimista ja joiden avulla ohjaaja pyrkii suunnittelemaan harjoittelun kulkua. Harjoittelun aikana ohjaajan tulee käydä opiskelijan kanssa alkukeskustelu, ohjauskeskusteluja, sekä väli- ja loppuarvioinnit. Ohjaaja on vastuussa opiskelijan ohjauksesta sekä sen

jatkuvuudesta, ja hänen tehtävänä on tukea ja motivoida opiskelijaa harjoittelujakson aikana. (HUS 2014.)

Kliinisen harjoitteluympäristön ohjaajan on tärkeä tukea maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden kielen oppimista työpaikalla, sillä harjoittelussa opiskelijalle syntyy kokemus pärjäämisestä suomen kielellä. Tärkeintä on kuitenkin tulla molemmin puolin ymmärretyksi, jolloin englantia voi käyttää apukielenä. (Granlund 2021.)

2.5 Maahanmuuttajataustainen opiskelija

Tässä opinnäytetyössä käsitteellä maahanmuuttaja tarkoitetaan henkilöä, joka on yleensä syntynyt ulkomailla ja muuttanut maasta toiseen, esimerkiksi työn, koulun, perheen, tai pakolaistilanteen vuoksi. Maahanmuuttajataustainen opiskelija on opiskelija, joka osallistuu samaan opetukseen kuin kantaväestö, mutta on taustaltaan maahanmuuttaja. (THL 2021.)

Suomessa työikäinen väestö eläköityy ja uuden väestön syntyvyys ei ole niin suuri, että tulevaisuudessa saataisiin työntekijöiden määrä riittämään. Tämä näkyy myös sosiaali- ja terveysalalla. (TOKASA 2022.) Organisaatiot tarvitsevat lisää osaavaa työvoimaa, jota ei ole saatavilla Suomesta. Työ- ja elinkeinoministeriön koordinoima Talent Boost- toimenpide ohjelma painottaa yritysten kasvua ja kansainvälistymistä, sekä tukee työvoimapolitaisia aloja. Ohjelman tavoitteena on nostaa Suomen houkuttelevuutta paikkana opiskella, työskennellä, tutkia ja investoida. Hankkeessa painotetaan kansainvälisten opiskelijoiden ja osaajien integroitumista Suomeen. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2023.)

Korkeakouluissa maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden määrää pyritään lisäämään maahanmuuttajille kohdennettujen valmentavien koulutusten, kielikoulutuksen sekä suunnattujen tiedotusten avulla. Maahanmuuttajien kouluttautumista tuetaan maksuttomilla valmentavilla koulutuksilla, jotta heillä olisi riittävät mahdollisuudet pärjätä ja menestyä korkeakouluopinnoissa. Näissä opinnoissa kielitaidon vahvistamista painotetaan erityisesti, sekä harjoitellaan tutkivan ja itsenäisen opiskelutavan löytämistä. Maahanmuuttajille on olemassa vastuu korkeakouluja (Supporting Immigrants in Higher Education in Finland, SIMHE), jotka ratkovat maahanmuuttajien sekä turvapaikanhakijoiden koulutukseen liittyviä kysymyksiä. Tällaisia vastuukorkeakouluja on Suomessa 10. SIMHE pyrkii helpottamaan maahanmuuttajien aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista sekä tunnustamista. Pyrkimyksenä on myös edesauttaa maahanmuuttajien ohjautumista korkeakoulutukseen alueellisella sekä kansallisella tasolla. Tarkoituksena on, että mahdollisimman monen Suomeen saapuvan korkeasti koulutetun maahanmuuttajan aiemmat opinnot sekä tutkinnot

tunnistettaisiin ja tunnustettaisiin kansallisten käytäntöjen mukaisesti, jotta heidät voidaan opastaa oikeisiin koulutus- ja urapolkuihin. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2023.)

2.6 Aiempi tutkimustieto

Hoitotyötä opiskellessa vastuu opetuksesta siirtyy luokkahuoneen ulkopuolelle kliiniseen ympäristöön. Hoitoalalla vallitsee kansainvälinen yksimielisyys siitä, että kliiniset harjoittelut ovat olennainen osa hoitotyön koulutusta. Harjoitteluissa opiskelija oppii keskeisiä käytännön taitoja ja soveltamaan tietoa. Sosiokulttuuriset tekijät tunnistettiin merkittäviksi tekijöiksi oppimiselle harjoitteluissa. (Jung 2018.) Abu-Arab ja Parry (2015), artikkelissa esitellään kliinisten ohjaajien haasteita, joita ryhmä kliinisen harjoittelun ohjaajista koki opettaessaan ja arvioidessaan kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisista taustoista tulevia sairaanhoitajaopiskelijoita. Kahdeksalle yliopiston nimeämälle harjoittelun ohjaajalle lähetettiin kyselylomake, jotta saatiin selville, mitä ongelmia he ovat kohdanneet ja miten he ovat reagoineet niihin. Artikkelissa nousi esiin muutamia ongelmakohtia. Havaittiin, että kliinisillä kouluttajilla oli vaikeuksia vastata maahanmuuttajataustaisille sairaanhoitajaopiskelijoille tavalla, joka ei ollut holhoava tai alentava opiskelijoita kohtaan. Tulokset viittaavat siihen, että useimmat ohjaajat olisivat hyötäneet koulun kohdistetusta tuesta kehittääkseen opetuksen kannalta sopivamman vuorovaikutuksen. Tutkimus tuo esiin kulttuurien välisen täydennyskoulutuksen tarpeen sairaanhoitajille, jotka toimivat opiskelijaohjaajina. (Abu- Arab & Parry 2015.)

ESR- rahoitteinen Urareitti- hanke suoritti keväällä 2016 kyselyn ohjaajille, jotka työskentelevät Helsingin kaupungilla. Kyselyn avulla pyrittiin selvittämään, tarvitsevatko terveysalan työntekijät koulutusta tukemaan maahanmuuttajataustaisten terveysalan ammattikorkeakouluopiskelijoiden harjoitteluiden ohjausta. Kyselyyn vastanneet kokivat, että maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ohjaukseen tarvittiin enemmän aikaa ja työkollegoitten tukea, sekä uudenlaista asennetta. Ohjaajat kokivat olevansa oikeudenmukaisia ja lempeitä, mutta tarvittaessa tiukkoja. Ohjaajat kokivat tärkeänä sen, että opiskelijan asettamat tavoitteet toteutuivat. Opiskelijan odotettiin olevan aktiivinen, oma-aloitteinen, sekä kykeneväinen mukautumaan uusiin tilanteisiin. Kehittämisessä tuotiin esille lisäkoulutuksen tarve, jossa käsiteltäisiin monikulttuurisuuden kohtaamista. Vastaajien mukaan työyksiköihin tarvittaisiin enemmän maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ohjaukseen erikoistuneita hoitajia. (Tuominen & Partanen 2016.)

3. Tarkoitus, tavoitteet ja tutkimuskysymykset

3.1 Tarkoitus

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, minkälaisia erityispiirteitä maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoittelun ohjaukseen liittyy.

3.2 Tavoitteet

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää Tokasa-hankkeessa maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoittelun ohjauksessa. Tavoitteena on myös, että tietoa voidaan hyödyntää laajemminkin maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden klinisten harjoitteluiden ohjauksessa.

3.3 Tutkimuskysymys

1) Minkälaisia erityispiirteitä maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoitteluiden ohjaus sisältää?

4. Menetelmät

4.1 Tutkimusmenetelmä

Tämä opinnäytetyö on toteutettu kuvailevana kirjallisuuskatsauksena. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on yksi yleisimmistä käytetyistä kirjallisuuskatsauksien tyypeistä. Kirjallisuuskatsaus on systemaattinen tutkimusmenetelmä, joka perustuu prosessimaiseen tieteelliseen toimintaan, ja sitä voidaan hyödyntää erityisesti terveydenhuollon tutkimuksissa. Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen tärkeimpänä tehtävänä on helpottaa teoritiedon ymmärtämistä, sekä kehittää olemassa olevaa teoritietoa ja arvioida sitä. Kirjallisuuskatsauksen avulla voidaan luoda tietystä rajatusta asiasta laajempi kokonaiskuva. Kirjallisuuskatsauksen tehtävänä on usein myös tuoda esille ristiriitoja sekä ongelmia valitusta kohteesta. (Stolt & Axelin & Suhonen 2016.)

Kirjallisuuskatsauksia on monta erilaista tyyppiä, mutta yleensä ne jaetaan kolmeen eri päätyyppiin. Näitä ovat kuvailevat katsaukset (narrative literature reviews), systemaattiset

katsaukset (systematic reviews, systematised reviews) sekä määrällinen meta-analyysi ja laadullinen meta-analyysi (meta-analysis). Vaikka katsaustyyppjä on monia erilaisia, sisällyttävät ne kaikki kuitenkin samat tyypilliset osat; kirjallisuuden haku (Search), (kriittinen) arviointi (Appraisal), synteesi, joka on tehty aineiston perusteella (Synthesis) sekä analyysi (Analysis). (Stolt & Axelin & Suhonen 2016.)

Tämä opinnäytetyö toteutetaan narratiivisesti kuvailevana kirjallisuuskatsauksena. Narratiivinen kirjallisuuskatsaus pyrkii kuvaamaan johonkin tiettyyn aiheeseen kohdistunutta aikaisempaa tutkimusta, sen historiaa sekä kehityksenkulkua. Tämän katsaustyyppin kohdalla valittua aihetta pyritään tutkimaan ja tulkitsemaan laajasti. Tämä johtuu siitä, että kysymysten asettelu on yleensä laaja, ja väljempi kuin muissa katsaustyypeissä. (Stolt & Axelin & Suhonen 2016.)

4.2 Aineiston haku ja valinta

Tässä opinnäytetyössä tiedonhaku toteutettiin PubMedin, ProQuest Centralin, Medicin sekä ERICIN- kautta. Tutkimuksia lähdettiin etsimään määrittelemällä ensin valittua aihetta vastaavat hakusanat. Keskeisinä hakusanoina käytettiin mm. käsitteitä: sairaanhoitaja, sairaanhoitotyö, kliininen harjoittelu, kansainvälinen opiskelija, kulttuurierot ja maahanmuuttajien koulutus. Hakuja tehdessä käytettiin Boolean operaattoreita JA/AND ja TAI/OR sekä hakusanan katkaisumerkkiä. Opinnäytetyöhön valittiin myös useita kansainvälisiä tutkimuksia, jotta voitiin lisätä opinnäytetyön luotettavuutta. Kansainvälisiä tutkimuksia haettiin ProQuest Central- ja ERIC-tietokannoista. Kansainvälisiä tutkimuksia haettiin hakusanoilla: immigrant, immigrant nursing student, supervision, international, nursing student, culturally and linguistically diverse, experience, clinical mentors, competence, diverse, clinical environment, Finland, students experiences, mentoring, linguistics. Tiedonhaku on kuvattu taulukossa liitteessä 3.

Hakutuloksista rajattiin aineistoja ensin pois niiden otsikoiden perusteella. Seuraavaksi luettiin tutkimusten tiivistelmät, jonka jälkeen luettiin koko tekstit tiivistelmien perusteella tutkimuskysymykseen vastaavista tutkimuksista. Erityisesti englanninkieliset aineistot luettiin useaan kertaan kokonaan, jotta voitiin olla varmoja siitä, että ne vastaavat valittuun aiheeseen.

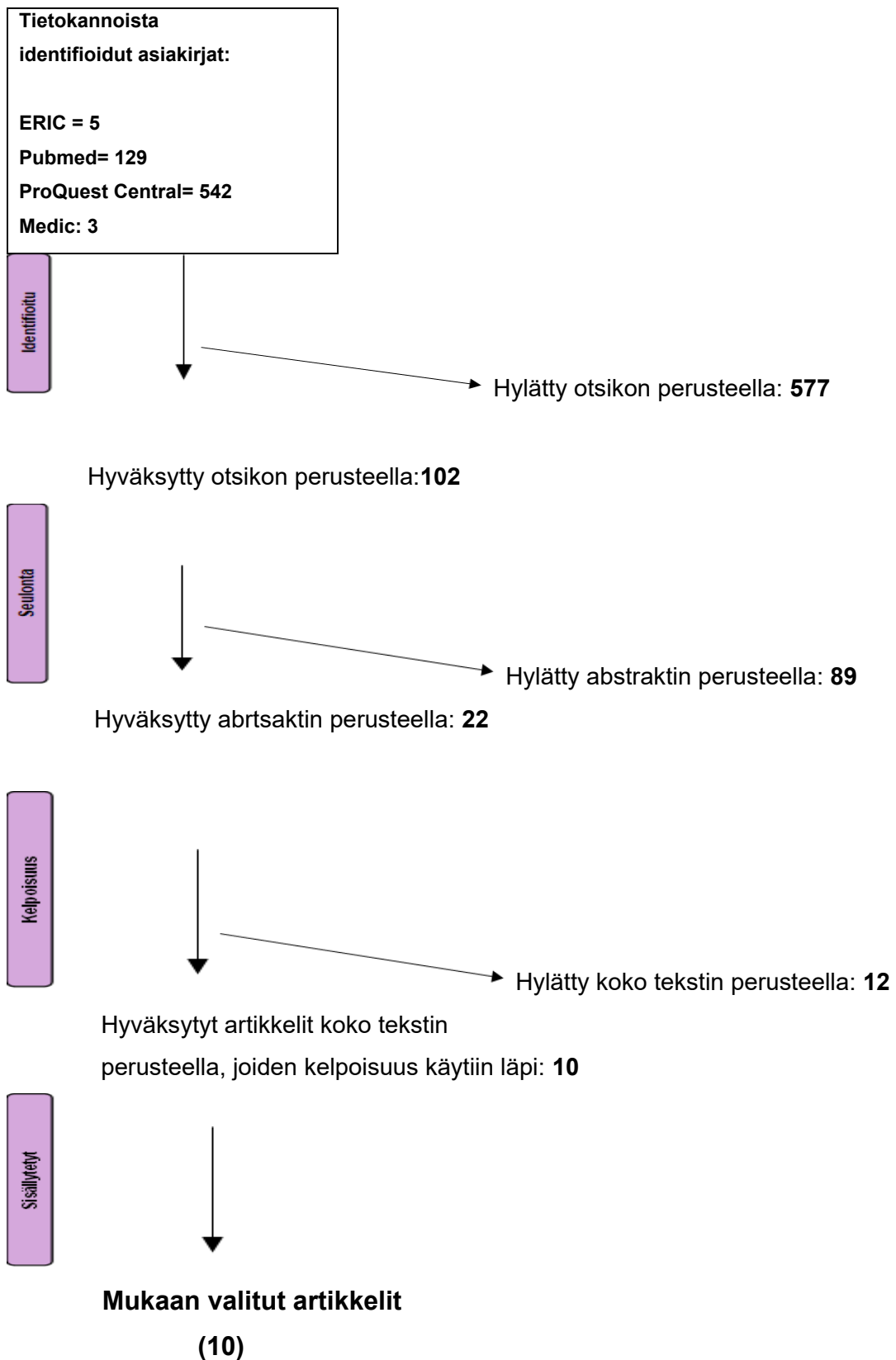
Keskeistä hakuprosessissa oli tarkkojen sisäänotto- ja poissulkukriteerien määrittäminen. Opinnäytetyön sisäänottokriteereinä olivat vuosina 2012–2023 julkaistut tutkimukset, jotta voitiin varmistaa tutkimustulosten ajankohtaisuus. Aineistojen tuli vastata

tutkimuskysymykseen ja näin ollen käsitellä aiheita; maahanmuuttajataustainen sairaanhoitajaopiskelija, harjoittelun ohjaus tai ohjauksen erityispiirre. Julkaisukielen tuli olla suomi tai englanti. Hakutuloksista poissuljettiin opinnäytetyöt, gradut ja tieteellisiin tutkimuksiin perustumattomat artikkelit. Opinnäytetyöhön valittiin vain tieteellisiä tutkimuksia luotettavista tietokannoista. Valittujen tutkimuksien yhteenveto on esitetty liitteenä. (Liite 3.) Sisäänotto- ja poissulkukriteerit on kuvattu taulukossa. (Kuvio 1.) Hakuprosessia kuvaa oheinen prismataulukko (Kuvio 2.) sekä liite 2.

Aineistohaku prosessi kuvattiin taulukoin ja lähteet merkittiin muistiin. Aineistoiksi valittiin Hotuksen JBI-kriteerien mukaisesti laadukkaita tutkimuksia. Tutkimukseen ei ole vaikuttanut tutkijoiden kulttuuritaustat taikka teorialähtökohdat. Tutkimus on toteutettu noudattaen nykyisiä eettisiä periaatteita. (Hotus 2018.)

Aineistojen sisäänottokriteerit:	Aineistojen poissulkukriteerit:
<ul style="list-style-type: none"> Käsittelee aiheita; maahanmuuttajataustainen sairaanhoitajaopiskelija, harjoittelun ohjaus, ohjauksen erityispiirre 	<ul style="list-style-type: none"> Aineisto ei vastaa tutkimuskysymykseen
<ul style="list-style-type: none"> Aineisto on luotettavasta tietokannasta 	<ul style="list-style-type: none"> Aineisto ei ole luotettavasta tietokannasta
<ul style="list-style-type: none"> Aineisto on julkaistu viimeistään vuonna 2012 	<ul style="list-style-type: none"> Aineisto on julkaistu ennen vuotta 2012
<ul style="list-style-type: none"> Kieli englanti tai suomi 	<ul style="list-style-type: none"> Ei englannin tai suomenkielinen
<ul style="list-style-type: none"> Tutkimusartikkeli 	<ul style="list-style-type: none"> Ei ole tieteellinen tutkimusartikkeli, kirjallisuuskatsaukset

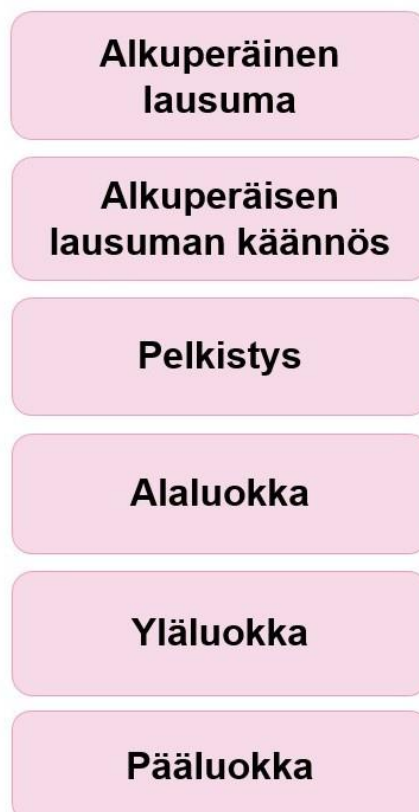
(Kuvio 1. Sisäänotto- ja poissulkukriteerit)

(Kuvio 2. Prismataulukko)

4.3 Analyysimenetelmä

Analyysimenetelmänä tässä opinnäytetyössä toimii induktiivinen sisällönanalyysi. Induktiivisessa sisällönanalyysissä liikkeelle lähdetään aineistoista, tarkoituksena ei siis ole testata teoriaa eikä hypoteesia. Induktiivisuus perustuu havaintojen tulkitsemiseen ja tutkimiseen ilman ennakkokäsityksiä tutkittavasta asiasta, ja siinä pienet havainnot etenevät laajempiin väitteisiin. (KvaliMOTV 2017.) Sisällön analyysissä edetään joko hyödyntämällä jotakin aikaisempaan tietoon pohjautuvaa mallia, tai voidaan edetä aineistolähtöisesti. (Kyngäs & Vanhanen 1999, 5). Toinen sisällönanalyysimenetelmä vaihtoehto on deduktiivinen lähestymistapa. Siinä lähtökohtana toimii jokin malli tai teoria, jonka ilmenemistä tahdotaan tarkastella tutkimusaineiston pohjalta. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 167.) Analyysissä ei referoida, tiivistetä, raportoida tai siteerata valittuja tutkimuksia. Pää tarkoituksena on tehdä uusia ja laajoja päätelmiä jo olemassa olevista aineistoista, ja vertailla niitä. Kirjallisuuskatsauksen analyysissä aineistoja yhdistellään ja analysoidaan kriittisesti, ja tietoa syntetisoidaan eri tutkimuksista. Tutkimuksista kootaan jäsennelly kokonaisuus. (Kangasniemi ym. 2013: 295–296.) Analyysia kuvaa liite 1.

(Kuvio 3. Analyysin vaiheet)

Induktiivisessa eli aineistolähtöisessä sisällönanalysissa on kolme erilaista vaihetta. Ensimmäiseksi aineistot pelkistetään eli redusoidaan. Pelkistysvaiheessa aineistoista karsiutuu epäolennainen tieto pois, kun niistä poimitaan tutkimukselle keskeiset asiat. Valitut kohdat kirjoitetaan tiiviisti uudelleen, eli pelkistetään lauseet. Seuraavaksi on aineistojen ryhmittely eli klusterointi. Ryhmittelyssä aineistoista aletaan etsimään samanlaisuuksia sekä eriävyyksiä, ja samaa aihetta käsittelevät pelkistykset muodostavat alaluokkia. Kolmantena vaiheena on teoreettisten käsitteiden luominen eli abstrahointi. Tässä vaiheessa jatketaan käsitteiden luokittelua alaluokista yläluokkiin, ja siitä pääluokkiin. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 122–127.)

Tämä opinnäytetyö toteutettiin aineistolähteisellä sisällönanalysilla tutustumalla ensin aineistoihin, jotta voitiin havainnoida aiheesta kokonaiskuva. Tämän jälkeen aineistoja lähdettiin analysoimaan, eli lukemaan niitä tarkasti samalla jäsenellen, eritellen sekä pohtien aineistojen sisältöjä. Tekstistä alleviivattiin tutkimuskysymykseen vastaavat lausumat ja ne kirjoitettiin alkuperäisessä muodossa ylös. Mikäli lausumat olivat englanniksi, käännettiin ne suomen kielelle. Tämän jälkeen aloitettiin lausumien pelkistäminen. Lausumia alettiin pelkistämään niin, että niiden olennainen sisältö säilyi. Ryhmittely-vaiheessa ilmaisut, joissa oli sama sisältö, muodostivat keskenään alaluokat. Näistä alaluokista muodostui niitä yhdistäviä yläluokkia. Viimeiseksi muodostettiin ala- ja yläluokista pääluokkia. (Kuvio 3.) Pääluokista muodostettiin teoreettiset käsitteet, jotka muodostivat tutkimustulosten otsikot. Kun analyysi oli tehty, tehtiin sen perusteella tulkinnat suhteessa valittuun tutkimuskysymykseen. (Tietoarkisto 2019.) Aineiston pelkistämistä kuvaa kuvio 4.

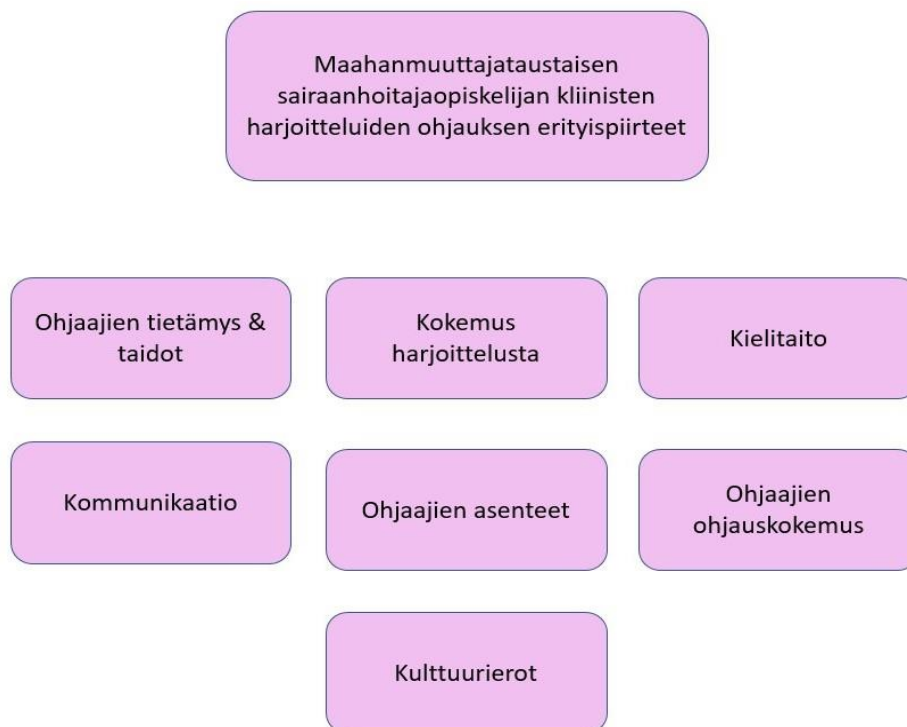
<i>7. Both groups agreed that they had received good orientation into the clinical placement, with enough time given to learn</i>	Molemmat ryhmät olivat yhtä mieltä siitä oli saanut hyvän perehdytyksen kliniseen sijoitukseen riittävästi aikaa oppimiseen	Molemmat ryhmät saivat hyvän perehdytyksen ja riittävästi aikaa oppimiseen.	Hyvä perehdytys	Kokemus harjoittelusta	Maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitaja opiskelijan ohjauksen erityispiirteitä kuvaavat tekijät
<i>5. Opiskelijaohjauksen haasteellisissa tilanteissa tulisi muistaa, että opiskelijalla on oikeus saada tukea ja ohjausta.</i>		Opiskelijalla on oikeus saada tukea ja ohjausta myös haasteellisissa tilanteissa.	Oikeus ohjaukseen	Kokemus harjoittelusta	Maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitaja opiskelijan ohjauksen erityispiirteitä kuvaavat tekijät

(Kuvio 4. Esimerkki taulukko aineiston pelkistämisestä)

5. Tulokset

Tähän opinnäytetyöhön valituista tutkimuksista kolme on suomenkielisiä, ja seitsemän englanninkielisiä. Valitut tutkimukset ovat tieteellisiä tutkimuksia, jotka on haettu luotettavista tietokannoista. Nämä tutkimukset käsittelevät maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden kliinisten harjoitteluiden ohjausta, sekä siihen liittyviä haasteita ja ennakkoluuloja. Myös opettajien ja ohjaajien kulttuurista kompetenssia arvioitiin sekä kerättiin tietoa opiskelijoiden ohjaustilannekokemuksista. Tutkimukset vastaavat tutkimuskysymykseen: ”Minkälaisia erityispiirteitä maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoitteluiden ohjaus sisältää?” Tulokset jaettiin seitsemään eri yläluokkaan, jotka muodostivat tulokset: ohjaajien tietämys ja taidot, kokemus harjoittelusta, kielitaito, kommunikaatio, ohjaajien asenteet, ohjaajien ohjauskokemus sekä kulttuurierot. Tulokset on kuvattu oheisessa kuviossa. (Kuvio 5.) Tulosten lopussa induktiivisessa sisällönanalyysissä muodostuneet ylä- ja alaluokat kuvataan taulukossa. (Liite 1)

(Kuvio 5. Tulokset)

5.1 Ohjaajien tietämys ja taidot

Maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan laadukkaaseen ohjaukseen on vahvasti yhteydessä kliinisten harjoitteluiden ohjaajien tiedot, taidot sekä ominaisuudet. Paijan ym. (2019) tutkimuksessa yleiseksi huomioksi nousi kulttuurisen kompetenssin tärkeys, sillä se takaa opiskelijoille laadukkaampaa ohjausta. Opettajien ja ohjaajien korkea kulttuurinen kompetenssi on yhteydessä täydennyskoulutuksiin, kokemukseen englanninkielisestä opetuksesta hoitotyön koulutusohjelmissa, sekä kanssakäymiseen kulttuuritaustaltaan erilaisten ihmisten kanssa vapaa- tai työajalla. (Paija ym. 2019.) Monikulttuuriset opiskelijat hyötyvät ohjaajista, joilla on riittävästi tietoa sekä kokemusta opiskelijoiden eri kulttuuritaustoista. Ohjaajien aiempi kokemus kansainvälisestä ohjaamisesta tekee ohjaajista empaattisempia sekä ymmärtäväisempiä maahanmuuttajaopiskelijoita kohtaan, kuten Hagvist ym. (2020) tutkimuksessa toteavat. Tärkeää hyvän ohjaaja-opiskelijasuhteen saavuttamiseksi on keskustella maahanmuuttajataustaisen opiskelijan kanssa eri kulttuureista, mikäli ohjaaja ei niistä entuudestaan tiedä. Tämä antaa mahdollisuuden paremmalle ymmärrykselle opiskelijan ja ohjaajan välillä. Myös ohjaajien hyvällä kielitaidolla on suuri vaikutus onnistuneeseen harjoittelun ohjaukseen. (Oikarainen ym. 2018.)

Onnistunut ohjaus poistaa maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ympärillä olevia stereotyyppioita, ja jättää opiskelijoille positiivisen kuvan harjoittelusta sekä hoitoalasta Oikaraisen ym. (2018) tutkimuksen mukaan.

5.2 Kokemus harjoittelusta

Opiskelijoiden positiiviseen kokemukseen harjoittelusta vaikuttaa ohjaussuhteen laatu. Positiivisia kokemuksia lisää se, että opiskelijalla on nimetty ohjaaja. (Korhonen ym. 2019). Kuten Juntusen ym. (2016) tutkimuksessa todetaan, ohjaajan on tärkeää luoda hyvä ohjaussuhde opiskelijan kanssa. Yhteisten pelisääntöjen luominen voi auttaa harjoittelun tavoitteiden saavuttamisessa, jolloin opiskelija saa positiivisen harjoittelukokemuksen. (Korhonen ym. 2019.) Kansainväliset opiskelijat saattavat kokea syrjintää, jolloin harjoitteluorganisaation pedagogisella ilmapiirillä voidaan vaikuttaa positiivisesti opiskelijan kokemukseen. Tärkeää on luoda mahdollisimman monipuolinen oppimisympäristö opiskelijalle. Sen lisäksi tulee huolehtia, että myös maahanmuuttajataustaiset opiskelijat otetaan mukaan merkityksellisiin oppimistilanteisiin siitä huolimatta, että ohjaaminen voi olla haastavampaa. (Mikkonen ym. 2017.)

Opiskelijan harjoittelukokemukseen vaikuttaa myös opiskelijan oma motivaatio. Maahanmuuttajataustaisilla opiskelijoilla on korkea motivaatio opiskeluun, kuten Kehuksen ym. (2019) tutkimuksessa todetaan. Maahanmuuttajataustaiset sairaanhoitajaopiskelijat kuvataan ryhmänä, joiden motivaatio hoitotyötä kohtaan on suuri. (Pitkäjärvi ym. 2012). Kuitenkin usein tuen saaminen harjoittelussa jää vähälle ajan puutteen takia. Vähäisestä ohjauksesta huolimatta maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden oletetaan säilyttävän motivaationsa, ja olevan oma-aloitteisia. (Kurki ym. 2016) Tärkeää maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ohjauksessa on huomioida riittävän ajan antaminen oppimiseen, sekä huolehtia että opiskelijat saavat hyvän ja kattavan perehdytyksen. (Mikkonen ym. 2017.)

5.3 Kielitaito

Riittävän hyvä kielitaito on opiskelijalle tarpeellinen harjoittelun suorittamisen kannalta. Ilman yhteistä kieltä opiskelijan ja ohjaajan, sekä opiskelijan ja potilaiden välillä, on kliinisten harjoitteluiden suorittaminen haastavaa. Opiskelijan on myös vaikeampi löytää harjoittelupaikkoja, mikäli hänellä on puutteellinen kotimaisen kielen taito. (Pitkäjärvi ym. 2012.) Yleisimmät kielelliset ongelmat harjoitteluissa liittyvät juuri kielen ymmärtämiseen. Opiskelijan puutteellinen kielitaito tuottaa haasteita harjoittelun ohjaajalle, kun kielitaidon puutteesta johtuva kommunikaatio on vajaata. Heikko kielitaito ei kuitenkaan ole este, vaan harjoitteluorganisaation henkilökunta voi käyttää monia eri keinoja kommunikaatiossa, kuten sanakirjoja, useiden eri kielten yhdistämistä, kuvia sekä audiovisuaalista materiaalia. (Parla Kilic ym. 2021.)

Heikko kielitaito tuottaa myös opiskelijoille haasteita. Opiskelijoiden henkilökohtaiset oppimisvaikeudet voivat ilmetä hahmottamisen ja kirjallisten ohjeiden ymmärtämisen vaikeutena. (Juntunen ym. 2016.) Myös Parla Kilicin ym. (2021) tutkimuksessa huomioksi nousi, että maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden yleisimmät ongelmat liittyivät kielen ymmärtämiseen ja uuteen kulttuuriin sopeutumiseen.

Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden heikko kielitaito voi lisätä opiskelijan kielteisiä kokemuksia, jos harjoitteluorganisaatiossa puhutaan ainoastaan opiskelijalle vierasta kieltä, eikä opiskelijaa huomioida. (Pitkäjärvi ym. 2012).

5.4 Kommunikaatio

Kielitaito ja kielitaidon puute ovat yhteydessä kommunikaatioon.

Maahanmuuttajataustaisten- ja natiivisairaanhoidajaopiskelijoiden välillä on havaittu olevan eroja kielessä ja kommunikaatiossa. (Haqvist ym. 2020). Suurella osalla maahanmuuttajataustaisista sairaanhoidajaopiskelijoista on vaikeuksia kommunikoida kliinisessä harjoittelussa, joka aiheuttaa ahdistusta, epämukavuutta ja hämmennystä. Kieli- ja kommunikaatio-ongelmat saattavat aiheuttaa opiskelijalle pettymyksen tunteita, jotka vaikuttavat negatiivisesti harjoittelun laatuun. (Parla Kilic ym. 2021.)

Kliinisen harjoittelun kommunikaatio-ongelmat liittyvät ohjaajan ja opiskelijan väliseen kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen. (Kehus ym. 2019). Harjoittelun ohjauksessa on tärkeää käyttää aikaa riittävään kommunikaatioon opiskelijan kanssa, jotta ongelmia voitaisiin välttää. Maahanmuuttajataustaiset sairaanhoidajaopiskelijat saattavat odottaa, että harjoittelun ohjaaja viettää heidän kanssaan enemmän aikaa kommunikaatio sekä ymmärrysongelmien vuoksi. (Parla Kilic ym. 2021.) Jotta kommunikaatio- ja kieliongelmit voidaan välttää, tulee maahanmuuttajataustaisten sairaanhoidajaopiskelijoiden kielitaitoa vahvistaa kuten Kehuksen ym. (2019) tutkimuksessa todetaan. Kliinisen harjoittelun jälkeen pidetyn reflektion on todettu parantavan harjoittelua.

5.5 Ohjaajien asenteet

Opinnäytetyön tuloksien mukaan ohjaajien asenteilla maahanmuuttajataustaisia sairaanhoidajaopiskelijoita kohtaan on suuri merkitys kliinisten harjoitteluiden onnistumisen kannalta. Kuten Kehuksen ym. (2019) tutkimuksessa nousi esille, ohjaajien negatiiviset asenteet voivat esiintyä maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kiusaamisena tai puutteellisena ohjauksena. Ohjaajan huono asenne voi johtaa siihen, että opiskelija ei saa kunnollista ohjausta, jolloin oppiminen jää opiskelijan omalle vastuulle. Jos opiskelijaa ei oteta osaksi työyhteisöä, voi tämä nostaa pintaan myös kuulumattomuuden tunteen, ja näin jättää huonon mielikuvan koko hoitoalasta. (Kehus ym. 2019.)

Ohjaajien positiivinen asenne opiskelijoita kohtaan sitä vastoin antaa myönteisen kokemuksen kliinisistä harjoiteluista ja hoitoalasta. Pitkjärven ym. (2012) tutkimuksessa todetaan ohjaajan myönteisen suhtautumisen opiskelijaa kohtaan luovan mahdollisuuden hyvälle ohjaaja- opiskelijasuhteelle ja laadukkaalle ohjaukselle. Ohjaajan osoittamalla kiinnostuksella ja kunnioituksella opiskelijan kulttuuritaustaa kohtaan on positiivinen vaikutus

harjoittelun onnistumiseen. Erialaisten kulttuurien huomioonottaminen ja niistä keskustelu opiskelijan kanssa voi auttaa ohjaajaa ja opiskelijaa ymmärtämään toisiaan paremmin. Näin voidaan välttää tilanteita, joissa voisi muuten syntyä väärinkäsityksiä. Niin kuin Pitkälän ym. (2012) tutkimustulokset osoittavat, positiivinen asenne monikulttuurisuutta kohtaan heijastuu usein koko työyksikön ilmapiiriin, ja näin ollen antaa monikulttuuriselle opiskelijalle myönteisen kuvan alalla työskentelystä.

5.6 Ohjaajien ohjauskokemus

Oikaraisen ym. (2018) tutkimuksessa nousi esiin maahanmuuttajataustaisen opiskelijan ohjauksen kuormittavuus. Kansainvälisten opiskelijoiden ohjaaminen voi tuottaa ohjaajille stressiä tai uupumusta, sillä maahanmuuttajataustaisen opiskelijan ohjaaminen vaatii usein ohjaajalta enemmän kuin natiiviopiskelijan ohjaaminen. Puutteet kielitaidossa, kommunikaatiotaitojen puute, tai kulttuurierot voivat olla kuormittavia tekijöitä sekä opiskelijalle että ohjaajalle. Tällaisten kuormittavien tekijöiden vuoksi ohjaajien on tarpeellista saada tukea ohjauksen aikana kollegoiltaan, kuten Oikaraisen ym. (2018) tutkimuksessa todetaan. Toisaalta Hagvistin ym. (2020) tutkimuksessa todetaan, että resurssien puute voi vaikuttaa riittävän tuen saamiseen, sillä puutteiden takia ohjaajilla ei välttämättä ole mahdollisuutta saada kollegoiltaan tarpeeksi tukea.

Ohjaajan työn kuormittavuutta helpottaa opinnäytetyön tulosten mukaan opiskelijoiden rohkea kommunikointi potilaiden sekä henkilökunnan kanssa kielimuurista huolimatta. Hagvist ym. (2020) tutkimuksen mukaan opiskelijan rohkea kommunikointi myös lisää ohjaajien motivaatiota opiskelijoiden ohjaukseen.

5.7 Kulttuurierot

Kulttuurierot vaikuttavat niin harjoittelun ohjaukseen kuin ohjaajan ja opiskelijan väliseen vuorovaikutukseen. Kulttuurieroista johtuvat ongelmat harjoittelun ohjauksessa voivat johtua kulttuurisesta tietämättömyydestä. Kuten Paijan ym. (2019) tutkimuksessa todettiin, opettajien ja ohjaajien kulttuurista tietämystä sekä kanssakäymistä kulttuuritaustaltaan erilaisten ihmisten kanssa tulisi lisätä. Opiskelijan ohjausta havaittiin helpottavan kulttuurieroista keskusteleminen.

Kulttuurierot voivat vaikuttaa ohjaussuhteen lisäksi myös maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan ja potilaiden väliseen kohtaamiseen. Joillakin maahanmuuttajataustaisilla sairaanhoitajaopiskelijoilla on hankaluuksia kulttuurieroista

johtuen kohdata eri sukupuolta olevia potilaita. Hoitotyötä vaikeuttaa myös kulttuurieroista aiheutuneet kommunikaatio-ongelmat, kuten myös Parla Kilicin ym. (2019) tutkimuksessa todettiin. Maantieteellisesti toisiaan lähellä olevilla mailla on usein keskenään jokseenkin samanlaiset kulttuurit tai samoja kulttuurin piirteitä, jonka vuoksi keskenään samanlaisista kulttuureista tulevilla opiskelijoilla on usein vähemmän kommunikaatio-ongelmia keskenään.

6. Pohdinta

6.1 Tulosten tarkastelu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvailla, minkälaisia erityispiirteitä maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoitteluiden ohjaukseen sisältyy. Tavoitteena oli tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää Tokasa-hankkeessa maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoittelun ohjauksessa. Tavoitteena oli myös, että tietoa voidaan hyödyntää laajemminkin maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoitteluiden ohjauksessa eri harjoitteluyksiköissä. Tutkimuskysymyksenä oli: Minkälaisia erityispiirteitä maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoitteluiden ohjaus sisältää?

Saatujen tulosten mukaan todettiin, että maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan klinisen harjoittelun ohjaus vaatii ohjaajalta usein enemmän aikaa kuin natiiviopiskelijan ohjaus. Isoimpana haasteena harjoitteluiden ohjaamisessa sekä suorittamisessa oli niin maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden, kuin harjoitteluiden ohjaajienkin mukaan opiskelijoiden puutteellinen kielitaito ja siitä johtuvat kommunikaatio-ongelmat. Suurella osalla maahanmuuttajataustaisista sairaanhoitajaopiskelijoista oli tulosten mukaan vaikeuksia kielitaidossa sekä kommunikaatiossa. Heikko kielitaito ei kuitenkaan ollut este, vaan harjoitteluorganisaation henkilökunta pystyi käyttämään monia eri keinoja kommunikaatiossa, kuten sanakirjoja, useiden eri kielten yhdistämistä, kuvia, sekä audiovisuaalista materiaalia. Puutteellinen kielitaito vaikeutti harjoitteluiden ohjaamista, kun kommunikaatio jäi vajaaksi opiskelijan, ohjaajan ja potilaiden välillä. Tästä johtuen maahanmuuttajataustaiset sairaanhoitajaopiskelijat olettivat saavansa ohjaajalta enemmän aikaa ja resursseja, ja tämä havaittiin kuormittavana. Ongelmat aiheuttivat opiskelijoille ahdistusta, epämurkavuutta ja hämmennystä. Maahanmuuttajataustaiset sairaanhoitajaopiskelijat kuvattiin tuloksissa kuitenkin motivoituneena ryhmänä ja heidän

oletettiin pysyvän motivoituneina sekä oma-aloitteisina, vaikka ohjaaminen olisi jäänyt vähemmälle. (Kurki ym. 2016.)

Toisena haasteena huomattiin olevan kulttuurierot. Opiskelijoita oli haastavaa ohjata, kun kulttuurierojen vuoksi heillä saattoi olla vaikeuksia kohdata esimerkiksi eri sukupuolta olevia potilaita. (Parla Kilic ym. 2019.) Negatiivisia kokemuksia sai aikaan myös ohjaajien ja muun henkilökunnan huonot asenteet sekä opiskelijoiden syrjintä heidän kulttuuritaustansa vuoksi. Negatiivinen asenne saattoi johtaa jopa kiusaamiseen tai puutteelliseen ohjaukseen.

Opiskelijan harjoittelukokemukseen vaikutti tulosten mukaan ohjaussuhteen laatu. Positiivista kokemusta lisäsi se, että opiskelijalla oli nimetty ohjaaja. (Korhonen ym. 2019). Hyvällä ilmapiirillä ja myönteisellä suhtautumisella voitiin vaikuttaa positiivisten harjoittelukokemusten saantiin. Ohjaajien kiinnostus ja kunnioitus opiskelijoiden kulttuuritaustaa kohtaan todettiin merkittäväksi, jotta voitiin saavuttaa hyvä ohjaussuhde. Myönteinen suhtautuminen heijastui usein koko työyksikköön sekä myös potilaiden asenteisiin. Lisäksi tutkimuksessa todettiin, että ohjaajien korkea kulttuurinen kompetenssi sekä kokemus kansainvälisestä ohjauksesta osoittautuivat hyödyllisiksi ohjatessaan maahanmuuttajataustaista sairaanhoitajaopiskelijaa. Maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille oli tärkeää järjestää monipuolinen oppimisympäristö sekä ottaa heidät mukaan merkityksellisiin oppimistilanteisiin, vaikka ohjaaminen tällöin olisikin haastavampaa. (Mikkonen ym. 2017.)

6.2 Johtopäätökset

Johtopäätökset saadun tutkimustiedon mukaan ovat, että maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan ohjaukseen on varattava enemmän aikaa kuin natiivisairaanhoitajaopiskelijan ohjaukseen. Maahanmuuttajataustaiset sairaanhoitajaopiskelijat usein odottavat saavansa enemmän aikaa ohjaukseen kommunikaatio- ja ymmärrysongelmien takia. Riittävän opiskeluajan antamisella työyksikössä voidaan parantaa kokemusta kliinisestä harjoittelusta. Ohjaajan ja opiskelijan välisen kommunikaation laatua parantaa ohjaajan tutustuminen opiskelijan kulttuuritaustaan. Ohjaajan lisäkoulutus ja kokemus kansainvälisestä ohjaamisesta parantaa usein kommunikaatiota, kuten aiemmassakin tutkimustiedossa todetaan (Abu- Arab & Parry 2015). Tuloksissa todettiin, että heikon kielitaidon tukena voi käyttää erilaisia keinoja, kuten kuvia ja sanakirjoja, joihin ohjaaja olisi myös hyvä perehdyttää. Kommunikaatiosta aiheutuvat ongelmat todettiin ohjaajalle kuormittavana tekijänä. Kanssakäymistä ja kommunikaatiota

voitaisiin helpottaa kehittämällä opiskelijan kielitaitoa, kuten myös saaduissa tuloksissa todetaan.

Kuten aiemmat tutkimustulokset, myös nyt saadut tulokset viittaavat siihen, että kulttuurinen tietämättömyys hankaloittaa ohjaajan ja opiskelijan välistä kanssakäymistä sekä ohjaussuhteen muodostamista. Tämän vuoksi ohjaajien kulttuurista tietämystä ja -kunnioitusta täytyisi lisätä. Koska korkea kulttuurinen kompetenssi ja ohjaajien kiinnostus on tärkeää, harjoittelukokemusta voisi parantaa maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan harjoittelun ohjaukseen erikoistunut tai syventynyt ohjaaja. Työyhteisö tulisi perehdyttää maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden ohjaukseen, sillä myönteisen asenteen todettiin heijastuvan koko työyhteisöön. Tämän avulla voidaan ehkäistä opiskelijoiden syrjintää, joka aiheuttaa heille pahimmillaan stressiä ja negatiivisia harjoittelukokemuksia.

Kuten aiemmassa Tuomisen & Partasen (2016) tutkimuksessa todetaan, myös nyt saadut tulokset viittaavat siihen, että maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden oletetaan olevan motivoituneita ja oma-aloitteisia, vaikka heidät joskus jätettäisiin vähemmälle ohjaukselle. Maahanmuuttajataustaisille sairaanhoitajaopiskelijoille pitäisi järjestää yhtä monipuolinen oppimisympäristö kuin natiivioiskelijoille, vaikka ohjaaminen saattaakin olla hankalaa kommunikaatio-ongelmista tai kielieroista johtuen.

6.3 Eettisyys

Tämä opinnäytetyö pyrittiin toteuttamaan hyvän tieteellisen käytännön linjauksien mukaisesti. Opinnäytetyötä tehdessä tekijät olivat sitoutuneet noudattamaan näitä linjauksia, mm. huolellisuutta, rehellisyyttä sekä tarkkuutta. Opinnäytetyötä kirjoittaessa huolehdittiin siitä, ettei hyvää tieteellistä käytäntöä loukata. Loukkaamista voi olla esimerkiksi sepittäminen, jolloin tutkija tekaisee tutkimustuloksia, ja esittää niitä tiedeyhteisölle. Myös havaintojen vääristäminen loukkaa hyvää tieteellistä käytäntöä, kun alkuperäisiä havaintoja muokataan niin, että tulokset vääristyvät. Tärkeää on huolehtia, ettei tutkimustuloksia valikoida tai muuteta, jolloin tulokset muuttuvat epäluotettaviksi. Myös anastaminen, eli toisen henkilön idean, havainnon tai suunnitelman käyttäminen omissa nimissä on loukkaamista. Opinnäytetyössä on noudatettu eettisesti oikeita tapoja tiedonhankinnassa. (TENK 2021.)

Eettisesti hyvä tutkimus edellyttää tieteellisiä tietoja, taitoja sekä hyviä toimintatapoja, (Kuula 2006: 34). Tässä opinnäytetyössä eettisyys näkyy erityisesti aineistojen käsittelyssä. Opinnäytetyötä tehdessä on kunnioitettu muiden tutkijoiden töitä sekä saavutuksia. Heidän töihinsä on viitattu oikein, ja niin, että heidän työnsä saa ansaitsemansa kunnioituksen. (TENK 2021.) Kirjallisuuskatsausta tehdessä, ja sen onnistumisen kannalta tiedonhaku on äärimmäisen tärkeä vaihe. Tiedonhaku toteutettiin eettisesti kestävästi sekä kriteerien mukaisesti. Tämä opinnäytetyö on kirjoitettu plagioimatta, sekä niin, ettei olennainen sisältö muutu, kun tietoa kirjoitetaan uuteen muotoon. Tämä opinnäytetyö tarkistettiin Turnitinissa, plagioinnin tunnistuskoneessa, joka vertailee tuotettua tekstiä jo olemassa oleviin kirjoituksiin. (Turnitin). Tarkistus tehtiin kirjoittamisen aikana useaan kertaan, jotta voitiin välttyä plagioinnilta. Eettisyys on äärimmäisen tärkeää laadullisessa kirjallisuuskatsauksessa myös sen takia, että niiden aiheet ovat useimmiten hyvin henkilökohtaisia. (Kylmä & Juvakka 2007).

6.4 Luotettavuus

Tässä opinnäytetyössä vastuu kirjoitetusta tekstistä on kirjoittajalla. Siksi johtopäätökset esitetään selkeästi, ja niiden on oltava perusteltuja. (Mäkinen 2006: 124.) Tässä opinnäytetyössä on käytetty tieteellisiä lähteitä, jotka ovat tietoperusta opinnäytetyölle. On myös tärkeää, että opinnäytetyön tekijät ovat tietoisia siitä, mitä tutkimuksia aiemmin on tehty ja minkälaisia niiden tulokset ovat olleet. (Kreodi 2018). Opinnäytetyön luotettavuuden kannalta on tärkeää valita käsiteltäviksi ajankohtaisia ja kansainvälisiä tutkimuksia. Tässä työssä on käytetty lähteinä tutkimuksia, jotka ovat julkaistu viimeistään vuonna 2012, joka vähentää osaltaan opinnäytetyön luotettavuutta. Opinnäytetyöhön pyrittiin etsimään vain sellaisia lähteitä, joissa oli merkittynä vuosiluvut. Kaikki käytetyt aineistot ovat käyneet läpi vertaisarvioinnin.

Aineistojen hakuprosessi on kuvattu taulukoin, jotta tulokset on saatu esitettyä mahdollisimman läpinäkyvästi ja yksityiskohtaisesti. Lähdeviittaukset ja lähteet on merkitty huolellisesti, jotta ne ovat opinnäytetyön lukijan jäljitettävissä. Opinnäytetyö toteutettiin parityönä. Tämä lisää työn luotettavuutta, sillä paristyöskentely mahdollistaa arvioivan keskustelun, sekä huolimattomuudesta ja vääristä tulkinnoista johtuvien virheiden karsinnan. (Anttila 1998: 423.) Tutkimusten laatua arvioitaessa varmistettiin, että kaikkien tutkimuksien johtopäätökset perustuivat selkeästi aineiston analyysiin sekä tulosten tulkintaan, ja niistä kerrottaessa viitattiin selkeästi aineistoon. Johtopäätöksissä ei tullut esille tutkijoiden omat mielipiteet asioista epärelevantteina taikka irrallisina aineistojen analyyseista. (Hotus 2018.)

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeiden lähtökohdan mukaan tutkimuksen uskottavuuden ja luotettavuuden takaa parhaiten hyvien tieteellisten menettelytapojen noudattaminen. Hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluu, että tutkijat ovat noudattaneet tiedeyhteisön sääntöjä, joita ovat rehellisyys, yleinen huolellisuus, tarkkuus tutkimustyössä sekä tulosten oikea tallentaminen ja esittäminen. Hyvän tieteellisen käytännön mukaista on myös, että tutkimus on suunniteltu, toteutettu ja raportoitu tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten mukaisesti. (Kuula 2006: 34, 35.) Opinnäytetyön eri vaiheissa pidettiin huolta siitä, että luotettavuuden voi tarkistaa missä tahansa työn vaiheessa ja tutkimus on kirjoitettu neutraalista näkökulmasta. Valittujen tutkimusten laadunarvioinnin luotettavuutta lisää se, että kaksi ihmistä ovat toteuttaneet sen.

Kielivalinnoiksi valittiin suomi ja englantia. Molempien tutkijoiden ollessa suomenkielisiä, voi tämä kuitenkin aiheuttaa virheellisiä tulkintoja ja heikentää työn luotettavuutta. Apuna tässä opinnäytetyössä on käytetty sanakirja.org- sanakirjaa sekä Google-kääntäjää. Opinnäytetyötä tehtäessä huomioitiin myös tekijöiden oma kulttuuritausta; suomalaisuus. Tekijöillä ei siis ollut omakohtaista kokemusta harjoittelun suorittamisesta maahanmuuttajataustaisena sairaanhoitajaopiskelijana. Molemmilla tekijöillä oli kuitenkin jonkin verran kokemusta maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan ohjaamisesta, sillä työyksiköissämme, joissa toimimme hoitoalan työntekijöinä, on ollut opiskelijoita suorittamassa klinisiä harjoitteluita. Kumpikaan tekijöistä ei kuitenkaan ole toiminut maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan nimettynä ohjaajana, jolloin käsitys heidän ohjaamisestaan ja siihen liittyvistä erityispiirteistä on jäänyt kapeaksi. Kuitenkin tämän vuoksi pidettiin huolta, etteivät tekijöiden omat ennako-odotukset vaikuttaneet tutkimuksen tekemiseen tai saatuihin tuloksiin.

6.5 Tulosten sovellettavuus

Opinnäytetyön tuloksia pystyy soveltamaan maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden klinisten harjoitteluiden ohjauksessa eri harjoitteluyksiköissä, sekä maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoittelun ohjauksen laadun parantamisessa. Opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää myös Tokasa- hankkeessa. Opinnäytetyössä on selvitetty, minkälaisia erityispiirteitä maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitajaopiskelijan harjoittelun ohjaukseen liittyy, ja minkälaisia haasteita se voi tuottaa. Työssä on tuotu myös esille, kuinka tuloksiin voisi mahdollisesti vaikuttaa jatkotutkimusten kannalta.

6.6 Jatkotutkimusehdotukset

Jatkotutkimuksina voisi tutkia syvemmin, miten positiivista suhtautumista maahanmuuttajataustaisia sairaanhoitajaopiskelijoita kohtaan voitaisiin lisätä. Olisi tärkeää saada lisätietoa siitä, mitkä tekijät saisivat harjoitteluiden ohjaajat kokemaan maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ohjauksen mielekkäänä tai opettavaisena, eikä haasteellisena ja kuormittavana. Lisäksi olisi tärkeää saada enemmän tietoa harjoitteluiden ohjaajien ohjausosaamisesta, kun ohjattavana on maahanmuuttajataustainen opiskelija, eikä natiivikansalainen.

Tulevaisuudessa tärkeintä olisi ennen kaikkea tehdä sellaisia tutkimuksia, jotka edistävät maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden positiivisia kokemuksia hoitoalasta. Nykypäivänä kun hoitajapula on suuri, olisi välttämätöntä, että jokainen alalle hakeva saisi laadukasta ohjausta ja tämän avulla kouluttautuisi loppuun, ja pysyisi alalla. Maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ja hoitajien määrä tulevaisuudessa vain kasvaa, ja he ovat oikeutettuja yhtä laadukkaaseen ohjaukseen kuin natiivikansalaiset opiskelijat.

Lähteet:

Adela Abu- Arab, Arlene Parry, 2015. Supervising culturally and linguistically diverse (CALD) nursing students: A challenge for clinical educators.

<<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1471595315000335>> Viitattu 4.10.2022.

Anttila Pirkko, 1998. Tutkimisen taito ja tiedon hankinta. 2. painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy. Viitattu 22.11.2022

Diak, 2022. Harjoittelu terveystalalla. <<https://www.diak.fi/opiskelu/opiskelijan-polku/harjoittelu/terveysala/> > Viitattu 19.9.2022

Diak, 2022. Ohjeita ja tietoa harjoittelun ohjaajalle. < <https://www.diak.fi/kumppanille-ja-kehittajalle/tutkimus-kehittamis-ja-innovaatiopalvelut/harjoittelupaikat/tietoa-ja-ohjeita-harjoittelun-ohjaajalle/> > Viitattu 15.9.2022

Energiaa, 2021. Kirjallisuuskatsaus opinnäytetyön muotona.

<<https://energiaa.vamk.fi/osaaminen/kirjallisuuskatsaus-opinnaytetyon-muotona/>> Viitattu 29.9.2022

Finlex, 2022. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä.

<<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940559> > Viitattu 30.11.2022

Granlund Johanna, 2021. Tokasa- hanke pyrkii ratkaisemaan kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisongelman.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/507457/Tokasa-hanke_pyrkii_ratkaisemaan_kansainvalisten.pdf;jsessionid=13A96AE6405F91320B6E12E1B39B4B94?sequence=1>. Viitattu 22.11.2022.

Gunther Kirsi, Hasanen Kirsi, Juhila Kirsi, 2019. Tietoarkisto. Analyysi ja tulkinta.

< <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/analyysi-ja-tulkinta/>> Viitattu 3.10.2022

Hagvist Pia, Oikarinen Ahlee, Tuomikoski Anna- Marnia, Juntunen Jonna. Nurse Education Today, Clinical mentors' experiences of their intercultural communication competence in mentoring culturally and linguistically diverse nursing students. <<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32028100/>>. Viitattu 22.1.2023.

Helsingin yliopisto, 2017. Katsauksen tyyppejä.
<<https://blogs.helsinki.fi/kielijelppi/kirjallisuuskatsauksen-tyyppaja/>> Viitattu 14.9.2022

Hotus, 2018. Tutkimusten arviointikriteeristöt (JBI). <<https://www.hotus.fi/jbin-kriittisen-arvioinnin-tarkistuslistat/>> Viitattu 23.3.2023

HUS, 2014. Opiskelijaohjauksen käsikirja, nettiversio.
<[file:///C:/Users/oonaa/Downloads/HUS%20Opiskelijaohjauksen%20k%C3%A4sikirja%20nettiversio%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/oonaa/Downloads/HUS%20Opiskelijaohjauksen%20k%C3%A4sikirja%20nettiversio%20(2).pdf)> Viitattu 22.3.2023

Jung Jae Lee, 2018. Nursing students 'learning dynamics and influencing factors in clinical contexts.
<<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1471595317303372>>. Viitattu 4.10.2022.

Juntunen Jonna, Ruotsalainen Heidi, Tuomikoski Anna-Maria, Kääriäinen Maria, 2016. Hoitotiede. Haasteelliset opiskelijaohjaustilanteet terveysalalla - opiskelijaohjaajien käsityksiä/Mentors' perceptions of unsafe student situations and dealing with them in clinical practice.
<<https://www.proquest.com/central/docview/1845772741/fulltextPDF/6181CAA9BFD94424PQ/1?accountid=11363>> Viitattu

Kangasniemi Mari, Utrainen Kati, Ahonen Sanna-Mari, Pietilä Anna-Maija, Jääskeläinen Petri, Liikanen Eeva, 2013. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus: eteneminen tutkimuskysymyksestä jäsenettyyn tietoon. Hoitotiede 25 (4). 291-301. Viitattu 8.12.2022

Kankkunen Päivi, Vehviläinen-Julkunen Katri, 2017. Helsinki WSOY. Tutkimus hoitotieteessä. 3.-5. painos. Viitattu 8.12.2022

Kehus Eija, Kyngäs Helvi, Kääriäinen Mari, Mikkonen Kristina, 2019. Hoitotiede, Hoitotyön opettajien kokemuksia kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kliinisestä harjoittelusta. < <http://jultika.oulu.fi/files/nbnfi-fe2019110737027.pdf>>. Viitattu 22.1.2023.

Kinnunen Timo, 2021. Centriabullet. Sairaanhoidajakoulutus – ammattipätevyysdirektiivin säätelemä koulutus. Viitattu 22.11.2022

Korhonen Heidi, Tuomikoski Anna- Maria, Oikarinen Ashlee, Kyngäs Helvi, Liikanen Eeva, Mikkonen Kristiina, 2019. Nurse Education In Practise, Culturally and linguistically diverse healthcare students' experiences of the clinical learning environment and mentoring

Kurki Tuuli, Brunila Kristiina, Lahelma Elina, 2016. Nordic Journal Of Migration Research, Constituting Immigrant Care Workers through Gendering and Racialising Practices in Education. <https://www.researchgate.net/publication/331639373_Constituting_Immigrant_Care_Workers_Through_Gendering_and_Racialising_Practices_in_Education>. Viitattu 22.1.2023.

Kuula Arja, 2006. Tutkimusetiikka: aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. Tampere: Vastapaino. Viitattu 20.9.2022.

Kylmä Jari, Juvakka Taru, 2007. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki. Edita. Viitattu 2.10.2022

Kyngäs Helvi, Vanhanen Liisa, 1999. Sisällönanalyysi. Hoitotiede 11 (1), 3-12. Viitattu 8.12.2022

Leinonen Rita, 2018. Spoken. Sisällönanalyysi. <<https://spoken.fi/sisallonanalyysi/>> Viitattu 6.2.2023

Leskinen Anne-Marie, 2021. Jamk. Monikulttuurisen ohjauksen erityispiirteitä. < <https://verkkolehdet.jamk.fi/elo/2021/05/31/monikulttuurisen-ohjauksen-erityispiirteita/> > Viitattu 19.9.2022

Metropolia.fi. TOKASA: Toiminnallisesti kaksikielinen sairaanhoitajakoulutus –hanke. <<https://www.metropolia.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/hankkeet/tokasa>>. Viitattu 23.3.2023.

Mikkonen Kristina, Elo Satu, Miettunen Jouko, Saarikoski Mikko, Kääriäinen Maria, 2017. Nurse Education Today. Clinical learning environment and supervision of international nursing students: A cross-sectional study. < <https://www-sciencedirect-com.ezproxy.metropolia.fi/science/article/pii/S0260691717300485>> Viitattu

Mäkinen Olli, 2006. Tutkimusetiikan ABC. Viitattu 20.9.2022.

OAMK, 2016. Kirjallisuuskatsaus (Opinnäytetyön suunnitelma). <<https://www.google.com/search?q=kuvaileva+kirjallisuuskatsaus&oq=kuvaileva+kirjalli&aqs=chrome.2.69i57j69i59l2j0i512l7.4597j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8>> Viitattu 29.9.2022

Oikarainen Ashlee, Mikkonen Kristina, Tuomikoski Anna-Maria, Elo Satu, Pitkänen Salla, Ruotsalainen Heidi, Kääriäinen Maria, 2018. Journal of advanced nursing. Mentors' competence in mentoring culturally and linguistically diverse nursing students during clinical placement. < <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jan.13388>> Viitattu 31.1.2023

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2023. Maahanmuuttajien koulutus. <<https://okm.fi/maahanmuuttajien-koulutuksen-kehittaminen>> Viitattu 22.3.2023

Opintopolku.fi, 2022. Sairaanhoitaja AMK. <<https://opintopolku.fi/konfo/fi/koulutus/1.2.246.562.13.00000000000000000249>>. Viitattu 14.9.2022.

Paija Tuuli, Hupli Maija, Koskinen Sanna, Salminen Leena, 2019. Hoitotiede. Suomalaisten hoitotyön opettajien kulttuurinen kompetenssi. <<https://www.proquest.com/central/docview/2330759893/fulltextPDF/9B584D3362714368PQ/1?accountid=11363>> Viitattu

Parlar Kilic, Karadag Nermin Kilic, Demirel, 2021. Journal Of Comperative & International Higher Education, Difficulties and Expectations of Foreign Nursing Students in the Clinic. < <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1294623.pdf>>. Viitattu 20.1.2023.

Perttula Suvi, 2018. Kreodi. Luotettavat lähteet- hyvä opinnäytetyön tietoperusta. <<https://www.kreodi.fi/arkisto/artikkelit/luotettavat-lahteet-hyva-opinnaytetyon-tietoperusta.html>> Viitattu 14.9.2022

Rytkönen Millariikka, Sillanpää Kirsi, 2020. Tehyn näkemyksiä työperäisestä maahanmuutosta. <https://www.tehy.fi/fi/system/files/mfiles/muu_dokumentti/tehy_nakemyksia_tyoperaisesta_maahanmuutosta_id_14243.pdf> Viitattu 8.11.2022

Saukkonen Pasi. Mv.helsinki, Tutkielmanteon tukisivut. Tutkimusasetelma. WWW-julkaisu. Ei päivitystietoja. <<https://www.mv.helsinki.fi/home/psaukkon/tutkielma/Tutkimusasetelma.html>> Viitattu 14.9.2022

Savonia, 2023. Harjoittelut terveystalalla. <<https://www.savonia.fi/opiskele-tutkinto/loyda-koulutuslasi/sosiaali-ja-terveysala/harjoittelu-terveysalalla/>>. Viitattu 19.3.2023.

Stolt Minna, Axelin Anna, Suhonen Riitta, 2016. Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Viitattu 3.10.2022

TAMK, 2022. Sairaanhoidajan tutkinto-ohjelma, Sairaanhoidaja (AMK): 210 op Sosiaali- ja terveystalan ammattikorkeakoulututkinto. < <https://opinto-opas-ops.tamk.fi/index.php/fi/167/fi/49595> > Viitattu 30.11.2022

TENK, 2021. Hyvä tieteellinen käytäntö (HTK) < <https://tenk.fi/fi/tiedevilppi/hyva-tieteellinen-kaytanta-htk> > Viitattu 15.9.2022

Tietoarkisto, 2021. Johdatus laadulliseen tutkimukseen ja verkkokäsikirjaan. < <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/johdatus-laadulliseen-tutkimukseen-ja-verkkokasikirjaan/>> Viitattu 14.9.2022

THL, 2021. Maahanmuutto ja kulttuurien moninaisuus.

<<https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/tyon-tueksi/kasitteet>>.

Viitattu 14.9.2022

Tokasa.fi, 2022. Hankkeen esittely. <<https://www.tokasa.fi/esittely/>>. Viitattu 14.9.2022

Tuomi Jouni, Sarajärvi Anneli, 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi.

Tuominen Riikka, Partanen-Rytilahti Minna, 2016. Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden ohjausta kehitetään. <<https://www.hamk.fi/wp-content/uploads/2018/08/Riikka-Tuominen-ja-Minna-Partanen-Rytilahti.pdf>>. Viitattu 4.10.2022.

Turunen, 2022. Tehylehti.fi. Uusi koulutus pätevoittää ensimmäiset sairaanhoitaja vuonna 2025. <<https://www.tehylehti.fi/fi/uutiset/uusi-koulutus-patevoittaa-ensimmaiset-sairanhoitajat-vuonna-2025>>. Viitattu 22.11.2022.

Turnitin. Plagiarism prevention trusted by educators worldwide.

<https://www.turnitin.com/products/similarity_ga=2.21231419.1019007585.16642139>

Viitattu 10.3.2023

Työ- ja elinkeinoministeriö, 2023. Talent Boost- toimenpide ohjelma. <

<https://tem.fi/talent-boost>>. Viitattu. 22.2.2023

Vartiainen-Ora Päivi, 2007. Erilaisuus sallittu. <https://www.tyoelamanverkko-opisto.fi/materials/petmo/erilaisuus_sallittu.pdf>. Viitattu 3.10.2023

Liitteet

Maahanmuuttajataustaisen sairaanhoitaja opiskelijan harjoittelun ohjauksen erityispiirteet	Ohjaajien tietämys ja taidot	Kulttuurinen kompetenssi
		Hyvä ohjaaja
	Kokemus harjoittelusta	Ohjaussuhde
		Hyvä perehdytys
	Kommunikaatio	Viestinnän haasteet
		Kommunikaatio ongelmat
	Ohjaajien asenteet	Opiskelijoiden kohtelu
		Ohjaajan pelot
	Kulttuurierot	Kulttuurinen tietämättömyys
		Kulttuurierojen huomioiminen
	Kielitaito	Puutteellinen kielitaito
		Kielitaidon kehittyminen

(Liite 1. induktiivisessa sisällönanalysissä muodostuneet ylä- ja alaluokat.)

Liite 1 1 (4)

Tietokanta	Hakusanat	Rajaukset	Osumat	Otsikon perusteella valitut	Tiivistelmän perusteella valitut	Koko tekstin perusteella valitut
ERIC	Immigrant nursing Student	Julkaistu v.2012 jälkeen, peer reviewed, NOT news or literary reviews Kieli: suomi tai englanti	5	2	1	1
ProQuest Central	kansainvälinen AND opiskelija	Julkaistu v.2012 jälkeen, peer reviewed, NOT news or literary reviews Kieli: suomi tai englanti	8	4	2	2
ProQuest Central	Supervision AND international nursing student AND culturally diverse AND Finland	Julkaistu v.2012 jälkeen, peer reviewed, NOT news or literary reviews Kieli: suomi tai englanti	292	36	4	1
ProQuest Central	Kulttuurierot	Julkaistu v.2012 jälkeen, peer reviewed, NOT news or literary reviews Kieli: suomi tai englanti	6	2	2	1
ProQuest Central	Maahanmuut-tajien koulutus	Julkaistu v.2012 jälkeen, peer reviewed, NOT news or literary reviews Kieli: suomi tai englanti	14	3	2	1
PubMed	Culturally AND linguistically diverse nursing students experience	Julkaistu v.2012 jälkeen, peer reviewed, NOT news or literary reviews Kieli: suomi tai englanti	37	9	2	1
PubMed	Clinical mentors' experiences AND nursing students	Julkaistu v.2012 jälkeen, peer reviewed, NOT news or literary reviews Kieli: suomi tai englanti	79	4	2	1
PubMed	Mentors' competence AND diverse nursing students	Julkaistu v.2012 jälkeen, peer reviewed, NOT news or literary reviews Kieli: suomi tai englanti	13	2	2	1
ProQuest Central	Supervision AND international nursing student AND clinical environment AND culturally diverse AND linguistically diverse AND students experience AND mentoring AND linguistics	Julkaistu v.2012 jälkeen, peer reviewed, NOT news or literary reviews Kieli: suomi tai englanti	222	40	5	1
Medic	kansainvälinen AND opiskelija	Julkaistu v.2012 jälkeen, peer reviewed, NOT news or literary reviews Kieli: suomi tai englanti	3	0	0	0

(Liite 2. Hakuprosessi

Numero, tekijä, vuosi, maa	Lehti	Menetelmät, aineisto	Tutkimuksen tarkoitus	Keskeisimmät tulokset
1. Serap Parlar Kiliç, Gülendam Karadağ, Nermin Kiliç and Cihat Demirel 2021 Turkki,	Journal of Comparative & International Higher Education	<p>Kvalitatiivinen tutkimus tehtiin haastattelemalla kuutta ulkomaalaistaustaista sairaanhoitajaopiskelijaa Turkin yliopistossa. Tutkimukseen osallistui yhtä monta mies- ja naisopiskelijaa. Kriteerinä tutkimukseen osallistumisena oli, että opiskelijat olivat ulkomaalaistaustaisia, mutta puhuivat ja ymmärsivät turkkia ja että he olivat klinisen vaiheen harjoittelussa sairaalaympäristössä. Tutkimus oli vapaaehtoinen. Tiedot kerättiin käyttämällä ryhmähaastattelumenetelmiä, joissa oli kolme haastattelijaa.</p> <p>Kvalitatiiviset tiedot arvioitiin käyttämällä induktiivista sisältöanalyysiä.</p>	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää ulkomaalaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden vaikeuksia ja odotuksia hoitotyönharjoittelun ajalta.	Opiskelijoiden yleisimmät ongelmat liittyivät kielen ymmärtämiseen ja kulttuuriin sopeutumiseen. Suurimmalla osalla opiskelijoista oli vaikeuksia kommunikaation kanssa klinisen harjoittelun aikana. Opiskelijoilla oli myös vaikeuksia ymmärtää opetusta ja esimerkiksi lääketieteen terminologiaa. Suurimmalla osalla opiskelijoista oli myös ongelmia ilmaista itseään ja kertoa ongelmista. Tutkimuksessa huomattiin, että saman kaltaisilla kulttuureilla, kuten tässä tutkimuksessa turkki ja azerbaizenilla oli vähemmän ongelmia viestinnässä. Viestinnän ongelmat aiheuttivat opiskelijoille epävarmuutta ja emotionaalista stressiä. Tutkimuksessa huomattiin myös, että joillakin opiskelijoilla oli kulttuurista johtuvia ongelmia tarjota ja toteuttaa hoitoa sukupuolierojen takia. Opiskelijat kokivat, että oppimisen kannalta merkittävää on saada positiivista ja kehittävää palautetta, ja että ohjaajalla on suuri rooli oppimisen kannalta. Ulkomaalaistaustaisten opiskelijoiden ohjauksessa opiskelijaa täytyy tukea erityisesti kulttuuristen ja viestinnällisten ongelmien takia. Tutkimuksessa puolet opiskelijoista kokivat, että heillä on ongelmia kommunikoida ohjaajien kanssa ja opiskelijat kokivat, ettei ohjaajilla ollut tarpeeksi aikaa perehdyttää heitä kunnolla.
2. Eija Kehus, Helvi Kyngäs, Maria Kääriäinen, Kristina Mikkonen 2019 Suomi	Hoitotiede Julkaisukan- van taso: 1	<p>Laadullinen tutkimus, jonka aineisto kerättiin teemahaastattelulla kahden ammattikorkeakoulun opettajilta. Aineisto analysoidiin induktiivisella sisällönanalyysillä.</p> <p>Tutkimukseen osallistui 10 hoitotyön opettajaa, joista on 9 naista yksi mies. Kriteerinä osallistumiselle oli kokemus kansainvälisten sairaanhoitajaopiskelijoiden opettamisesta.</p>	Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata hoitotyön opettajien kokemuksia kansainvälisten sairaanhoitajaopiskelijoiden kliinisestä harjoittelusta.	Tutkimuksen mukaan ohjauksella oli tärkeä merkitys harjoittelun kannalta. Harjoittelun ohjausta kuormittavana tekijänä pidettiin ohjaajan kiirettä, väsymystä, ja turhautumista kansainvälisten sairaanhoitajaopiskelijoiden ohjaukseen. Kielierojen takia kansainväliset sairaanhoitajaopiskelijat tarvitsivat enemmän ohjaajien aikaa kuin suomenkieliset opiskelijat. Ohjausta kuormitti myös harjoitteluorganisaatiossa joidenkin kielteiset asenteet maahanmuuttajataustaisiin opiskelijoihin, joka ilmeni esim., että harjoittelupaikat kieltäytyivät ottamasta maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita. Joillakin oli kokemuksia myös siitä, että ohjaajat olivat kiusanneet opiskelijoita harjoitteluissa. Vuorovaikutuksen ongelmat liittyivät ohjaajan puutteelliseen englannin kielen taitoon. Kielimuurierot johtivat usein väärinymmärryksiin. Useimmilla maahanmuuttajataustaisilla sairaanhoitajilla oli hyvä motivaatio harjoittelua kohtaan mutta poikkeuksia oli.

<p>3. Tuuli Paija, Sanna Koskinen, Maija Hupli, Leena Salminen</p> <p>2019</p> <p>Suomi</p>	<p>Hoitotiede</p> <p>Julkaisukanavan taso: 1</p>	<p>Kuvaileva korrelatiivinen tutkimus, joka toteutettiin Cultural Diversity Questionnaire for Nurse Educators (CDQ-NE) -mittarin (Sealey 2003©) suomenkielisellä, muokatulla versiolla. Aineisto analysoitiin tilastollisin menetelmin.</p>	<p>Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata suomalaisissa ammattikorkeakouluissa työskentelevien hoitotyön opettajien kulttuurista kompetenssia heidän itsensä arvioimana ja tarkastella taustamuuttujien yhteyttä kompetenssiin.</p>	<p>Hoitotyön opettajat arvioivat olevansa kulttuurisesti kompetentteja. Parhaimmaksi he arvioivat kompetenssinsa kulttuuriin liittyvien arvojen, uskomusten ja elämäntapojen ymmärtämisessä ja arvostamisessa. Opettajat olivat epävarmoja kulttuurisesta tietämyksestään sekä siitä, ovatko he riittävästi kanssakäymisissä kulttuuritaustaltaan erilaisten ihmisten kanssa. Kulttuuriseen kompetenssiin oli tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä täydennyskoulutukseen osallistuminen viimeisen viiden vuoden aikana sekä kanssakäyminen kulttuuritaustaltaan erilaisten ihmisten kanssa vapaa-ajalla ja työssä. Opettajat olivat samaa, mutta eivät täysin samaa mieltä siitä, että he ovat kulttuurisesti kompetentteja.</p>
<p>4. Marianne Pitkajarvi, Elina Eriksson, Pertti Kekki, Kaisa Pitkala</p> <p>2012</p> <p>Saksa</p>	<p>International Journal of Nursing Education Scholarship</p> <p>julkaisukanavan taso: 1</p>	<p>Laadullinen tutkimus. Tiedot kerättiin kohderyhmien haastatteluilta. Aineisto analysoitiin teemaattisella sisällön analyysillä.</p>	<p>Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia englanninkielisillä opetuilla koulutusohjelmilla Suomessa.</p>	<p>Tulokset korostavat konkreettisuuden merkitystä teoreettisessa opetuksessa. Kliinisessä ympäristössä kielimuurit ja negatiiviset asenteet opiskelijoihin ja heidän kulttuuritaustaansa kohtaan johtaa sosiaaliseen ja ammatilliseen eristäytymiseen. Tulokset viittaavat siihen, että kulttuurisesti herkän pedagogiikan kehittäminen vaatii lisätutkimusta vahvoilla tutkimussuunnitelmilla. Tehostettu kieli opastus sitä tarvitseville on välttämätöntä. Kulttuuriosaamista lisääviä strategioita ja kulttuurisen monimuotoisuuden arvostusta terveydenhuollon ympäristöissä olisi kehitettävä.</p>
<p>5. Jonna Juntunen, Heidi Ruotsalainen, Anna-Maria Tuomikoski, Maria Kääriäinen</p> <p>2016, Suomi</p>	<p>Hoitotiede</p> <p>Julkaisukanavan taso: 1</p>	<p>Kuvaileva tutkimus. Tutkimusaineisto kerättiin teemahaasteluilla. Aineisto analysoitiin induktiivisesti sisällönanalyysillä.</p>	<p>Tarkoituksena oli kuvailla opiskelijaohjaajien käsityksiä haasteellisista opiskelijaohjaustilanteista ja niissä toimimisesta.</p>	<p>Opiskelijaohjaajien käsitykset haasteellisista opiskelijaohjaustilanteista liittyivät opiskelijan heikkoon orientaatioon, joka ilmeni opiskelijan keskittymisvaikeutena ja valmistautumattomuutena. Toiseksi opiskelijan puutteellisiin oppimisvalmiuksiin, joita olivat itsearvioinnin vaikeus, henkilökohtaiset oppimisvaikeudet, suhtautuminen palautteeseen, puutteellinen aikaisempi osaaminen sekä itseohjautuvuuden puute. Kolmanneksi opiskelijan heikkoon motivaatioon, joka ilmeni harjoittelun suoriutumiskeskeisyytenä, hoitotyötä arvostamattomana asenteena sekä työtehtävien valikointina.</p>
<p>6. Tuuli Kurki, Kristiina Brunila, Elina Lahelma</p> <p>2016</p> <p>Suomi</p>	<p>Nordic journal of migration research</p> <p>Julkaisukanavan taso: 2</p>	<p>Tutkimuksen menetelmä on etnografinen. Aineisto analysoitu diskursiivisin menetelmin. Tutkimuksessa käytettiin 22 maahanmuuttajaopiskelijan haastatteluja.</p>	<p>Artikkeliin tarkoituksena on tutkia kuinka maahanmuuttajataustaisista ihanteellista hoitohenkilökuntaa.</p>	<p>Opettajilla on suuri merkitys siinä miten motivoituneita maahanmuuttajataustaiset opiskelijat ovat esimerkiksi etenemään hoitotyön opinnoissa. Tutkimuksessa on osoitettu, että maahanmuuttajat kuvataan motivoituneina ja sitoutuneina ryhmänä, jotka ovat valmiita hoitotyöhön.</p>

<p>7.Kristina Mikkonen, Satu Elo, Jouko Miettunen, Mikko Saarikoski, Maria Kääriäinen</p> <p>2017, Suomi</p>	<p>Nurse Education Today</p> <p>Julkaisukanavan taso: 2</p>	<p>Määrällinen tutkimus, tutkiva poikkileikkaus kysely. Aineisto analysoitiin käyttämällä IBM SPSS versiota 23.0. Opiskelijoiden sosiodemogra-fisia ja taustatietoja analysoitiin kuvailevilla tilastoilla.</p>	<p>Tarkoitus on kuvata kansainvälisten ja kansallisten opiskelijoiden käsityksiä kliininen oppimisympäristö ja ohjaus sekä selittää tausta niihin liittyvät tekijät</p>	<p>Suomenkieliset aloittelijatason kansainväliset opiskelijat kokivat pedagogisen ilmapiirin huonommaksi kuin äidinkielenään puhuvat. Verrattuna äidinkielenään puhuviin, nämä kansainväliset opiskelijat tarvitsivat yleensä enemmän tukea yliopistonsa sairaanhoitajaopettajalta. Keskitason suomenkieliset opiskelijat ilmoittivat kliinisessä harjoittelussaan kaksi kertaa vähemmän kielteisiä kohtaamisia kulttuurisessa monimuotoisuudessa kuin aloittelijat.</p>
<p>8.Pia Hagvist, Ashlee Oikarainen, Anna-Maria Tuomikoski, Jonna Juntunen</p> <p>2020, Suomi</p>	<p>Nurse Education Today</p> <p>Julkaisukanavan taso:2</p>	<p>Laadullinen tutkimus. Sisältö analysoitiin laadullisella sisällönanalyysilla.</p>	<p>Tutkimuksen tarkoitus on kuvata kliinisen harjoittelun ohjaajien kokemuksia kulttuurisesti monimuotoisten opiskelijoiden ohjauksessa</p>	<p>Tutkimuksessa todettiin, että ohjaajat joilla oli kokemusta eri kulttuureista kohtasivat opiskelijat empaattisemmin. Harjoittelu ympäristön vähäiset resurssit vaikuttivat ohjaajan motivaation. Lisäksi ohjaajan motivaatioon vaikutti positiivisesti ohjattavan rohkea kommunikaatio kielimuurista ja natiivi sairaanhoitajien välisessä kommunikaatiossa.</p>
<p>9.Heidi Korhonen, Anna-Maria Tuomikoski, Ashlee Oikarainen, Maria Kääriäinen, Helvi Kyngäs, Eeva Liikanen, Kristiina Mikkonen.</p> <p>2019, Suomi</p>	<p>Nurse Education in Practice</p> <p>Julkaisukanavan taso:2</p>	<p>Laadullinen tutkimus, jonka sisältö analysoitiin induktiivisella sisällönanalyysillä. Tiedot kerättiin 133:lta terveydenhuollon opiskelijalta nimettömällä verkkokyselyllä.</p>	<p>Tutkimuksen tarkoitus on kuvata kulttuurisesti ja kielellisesti monipuolisten terveydenhuollon opiskelijoiden kokemuksia kliinisessä harjoittelu ympäristössä.</p>	<p>Tutkimuksessa todettiin, että jotkin maahanmuuttajataustaisista sairaanhoitaja opiskelijoista kokivat kiusaamista työpaikalla. Opiskelijat ovat huomanneet, että puutteellinen aika on suurin este tuen saamiselle harjoittelussa. Selvisi myös, että aika on tärkeää harjoittelussa oppimisen kannalta.</p>
<p>10.Ashlee Oikarainen, Kristina Mikkonen, Anna-Maria Tuomikoski, Satu Elo, Salla Pitkänen, Heidi Ruotsalainen, Maria Kääriäinen</p> <p>2018, Suomi</p>	<p>Journal of Advanced Nursing</p> <p>Julkaisukanavan taso: 3</p>	<p>Poikkileikkaava, kuvaileva tutkimus. Sisältö analysoitiin käyttämällä IBM SPSS:ää ja logistista regressioanalyysia.</p>	<p>Tarkoituksena on kuvailla mentoreiden osaamista kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisten hoitotyön opiskelijoiden mentoroinnissa kliinisen harjoittelun aikana ja tunnistaa mentorointiin vaikuttavat tekijät.</p>	<p>Mentorit, joilla on kokemusta erilaisista taustoista tulevista hoitotyön opiskelijoista ja heidän mentoroinnistaan, arvioivat kokonaisvaltaisen mentorointiosaamisensa hyväksi. Tulokset osoittavat kuitenkin, että mentoroinnin kielellisen monimuotoisuuden osaamiseen liittyvät haasteet jatkuivat. Mentoreiden kielelliseen monimuotoisuuteen vaikuttavia tekijöitä tunnistettiin seitsemän. Huolimatta mentoreiden korkeasta kulttuurisen monimuotoisuuden osaamisesta mentoroinnissa, tällä alueella on vielä parantamisen mahdollisuuksia.</p>

(Liite 3. Yhteenveto valituista tutkimuksista)

Liite 2

1 (1)